

VIM

'clerd6 mat'6 derman'

Payiza Ver6ne- Payiza Wert6ne

02.

Perloda Kulturi Serre: Amor: 2

5 tl

Fotograf: Devrim Tekinoglu

Vae ke biye rast, bmnbarek cire varneno - Mikail Asian - 1
Saire Saira Sey Qaji - Cemal Tas - 3
Saire Desimi WeHO WuseneYimami -2 - Haydar Be'tan - 12
Hire Dewrese Kirmanciye - Sa Heyder VEROZ - 14
DES (DI WAR) Dogan Munzuroglu - 16
Ez u Phinka mı - 1 - Cengiz Asian - 19
Esrare Deyir ra Adem Karakogi de mobet - Persker: Mesut Keskin - 20
Sanika laze Sae Moru - Selin Yildirim -24
Nuras Quintet de mobet - Perskere: Betil Tarhan Almanki ra garnais: Mesut Keskin - 28
Seresiaina ma - Htiseyin Aynlmaz - 33
Haydar Sahini de kitabe musaena Zazaki sero repiirtaj - Serkan Sariatas -35
Sir, Limon, Zengefilo Teze - Teslim Sangtil - 37
Veyve Milaketu - Hasan Yırdız -38
Qem Vario - Kamer Sdylemez - 39
Tiyatroye Areye Kay - 49
Ders 2: Ti gi kar kena? - Ne is yaparsin? - Mesut Keskin - 52
Mektube Wendogan - 54

Wayirè Perlude

Mikail Asian

Sermiyane Perlude

Dogan Munzuroglu

Sermiyan6 Kare' Nustene

Devrim Tekinoglu

Radakte

Mesut Keskin

Fotografi

Devrim Tekinoglu

Grafik

ilknur Kaviak

hayat Yapo Basın Yayın Matbaacılık

Organizasyon San. Tic. Ltd. ŞD.

Katip Mustafa Çeleb Mah.

kyakpanakkapi Sok.

No.:22 D.:10 Beyoöludstanbul

Tel.: 0212 243 13 63

perloda.maPgmail.com

Vita İsaçm Nan Dzim Matbaacılık

San Tit. Ltd. Şti. Davutma Cad.

aven San. Sit. E Wok No. 366

Topkapıİstanbul Tel.: 0212 544 66 34

Temsilkarına Evğdpa.14011 Tarhan & Eisel Asian

E-Mail: madervisil.lgrnx.de

Vae ke biye raşt, bimbarek cirê varneno

Mikail Asian

Rama Heqi varena;

Rastiki re, tali re, kemer - kuct re, dar u beni var-ena.. Asi u cirmatige ser de, qeraji ser de varena. Her ca de u her kesi ser de varena. Bimbarek comerdo, Vae (su yatagi) ke biye rast, are varneno...

Rama Heqi race mare ki varena, kesi benesib neverden a. Na linge roye ma, mara kuto ddri. Bimbarek mar'e varena, hama her ca rastiko, vae cina.

Ma ke zone xo *de* bime hast, vae zerre ma de bena rast, o waxt ma ki cira risqe xo cenime.

bimbarek comerdo, mare' Id roce varneno..

Roye ma ze barse rneso ma sero fetelino, cereno petaga xo. Petaga xo ke diye, sono tey mekan gire dano.

Mordemi ke zerre ra wast, bimbarek are varneno.

Heqi, Hz. Adem wele ra, herre ra peyda kerd. Roye xora helme puf kerd zerre ademi. Zerre ademi ting u tartbi, ro tey nevinet, cira peyser onciya..

0 dem rneleke Heqi hurendia xora til bi; jü bi dime themburi, jü bi hire tel., jii bi veng, ji.iye ki deste xo da sene temburi ro, amt. Pero pia cem pre' day, sama siy. Venge thembur u beytu gūlbang da :

„heni vara vara vara
btmbarek ma ser vara
dermane derdo vara
be rise* xo bici, bira

heni vara vara vara
btmbarek ma ser vara
destur da ml, perro ra
be risqe xo bici bira

dem esto na meydan de
cem esto na meydan de
cerx esto na meydan de
tewt esto na meydan de»."

Donne ademi de bi perwane, xora verdi. Roy& ademi sere ino de z'e barse meso cerexiya, ma se ke kuti tewt, barse meso ki xora verd, tey kut tewt. 0 waxt ro ama, kut zerre ademi. Camale ademi ze sae vesa, rosti kute cimo..

Sama si, zerre ademi bi sa, zerre ademi bi hira. Ro musa ct u tey xeceliya. Adem ama ra zon, bi Hz.Adem...

Wayir mare vano „zerre sima serdmo, ro sima ra kuto düri, thembur

Thernbur bicine, kilamo vace, veng`a btmbareki de. Bimbarek comerdo, tenga simade reseno. Zerre sima ke ze Hz. Ademi bi hira, ro

Wayir vano „zerre ra zone xo blwaze, tey hast be Kamo ke zerre ra wazeno nesibe xo are vareno, btmbarek comerdo, kesi bemirad neverdano.

zerre sima de vae rast bo ke,

bimbarek cir'e bivarno"

1vi5*4¹⁴
4

"n11d"

Sairê Saira Sey Qaji

Cemal Taş

Mi ve Makbule (Mexpula) Qerirni pia 24.02.2007 de Aydin-Estemol de sime lewe Tome` Sey Qaji Seydaliye Memed& Dergi. Pia Sey Qaji sero mobet kerd. No mobet perloda izmiri "Dersim" de mores na asma Themuze de vecino.

Emser asma amnania verene de ez, havala m1 Latifa Tas, jii ki Mexpula Xamme u haval& xo Ibrahim Çerimli na rey ki pia sirne Gemike. Asma Themuze 23ine de Sey Qaji dekerino. Mexpula Xamme name' dernege dewa xo Civraki ra siye ke, mordeman& Sey Qaji bive'no, pia tidareke a roce brifene. Ma verasan ra sime Gemike, raver hews a Sey Qaji ma niyaz kerde. Sey Qaji raver Markasor de amanat dariyo we. Bado hosiya Sey Qaji ser hews a xo Merkasor ra neqle Gemi-ke kerda.

Ma dorm& Hews a Sey Qaji ro feteliyayme, mirda mird qayt bime ke ala sene usil virajiya. Rae ra ke sime, ten& qisawate de bime ke ala ebe sell& usil virajiya, sero ci nusiyo. Hama ma ke diye, zerr& ma aresiya ra. Heq dest - paan6 emegdara nedacno. Hewse de or ceberi, car kosey verde'. Zerre de themur6 Sey Qaji hews a sero do viras-tenene. Hem zerre de, hem teber ra car didara sero hem wesiya sairi ser, hem qes& feke sairi kemera ra kinitaiye. Her jii kose de jü resm resm kerdo. Resme roci, resme dara uliye, resme themuri, resme pencer& hepisiye nexs kerdayo. E her jii resmi manesiya de xo esta. Manesiye ser filcir-naene sima wendoga re verdi, qeseye ke feke sa-iri ra kinetaiye, sima rê ma binusnine.

1

*Vas koka ho ser roeno
Theyr zone bode waneno
Kamo aste` ho inkar keno
Toz erzeno reca ho, sono*

2

*Thomni mi thomire ceme beqiye
dano xiravm62' u neqiye
Dest keno tiro, jiveno, naleno
Hata ke sewa Haqi ma sero Sikiye*

3

*Ya Mdlemede hornete
Sdamete ty a, qiyamete ki ty a
Be asm u roz dina tariya
Be iim u irfan koraniya*

4

*Devr, devre zor u zorpio
Qanun hete nequ dero
Hukum Oeku dero
Sair kerdo hems
Suz Oteku dero*

Bado, sime çê tome Sey Qaji. Çê imam Heseni re' (Hasan Ozmeri) bime meyman. Torn u de-rezay kuli amay peser, ma pia ebe zerrewesfya mobet kerd. Hem tidareke roca dekernaisi ser qesey bi, hem gal& Sey Qaji ama ra. Net& mi de na diyais u danogine serba sima wenogan& per-Iola MA hazir kerdene hasil biye. Mobet miyan de musayrne ke Sey Qaji vato:

"Mira tepia kes kdamane` rm nevano, blame mi bene sey"

Birazae xo Ismaili ki vato:

'Apo, mi tom tepia blame to vati, kilame to sey nebiy''

Na qesa sero Gome' Qetu ra Xeycana çna Sava Ismaili, Torna imarn'e Sey Nuni se ke jii qesa testiq keno, ebe a usil kilama welat welati vate:

welat welat, welat welate ceri
celvi ame, celve Mazgeri
yen, yen, yen, yen!, yeri
nao cero yeno, verva pire xo seri
pin comerdo, mare keno ra cebere xeri
ar gami vera et seri, beri

welat persena welat geniso
merkez persena, Qizilkiliso
vane Bava Sy Qaji bekar u beiso
sero zerre hept si de mtrd roniso
berdo gere gol de ifade mt gureto
dest ben aye xo, tek zu qurtso

welat, welat, ulle welato
Zazay* amey vake: "be
enwaqu de to sero giran vato"
qeymagam beg
ti ki zana, Heg ki zano ke, no gar u inato
at ke eso, bebinato
bexte mare Destm itaato

nao am' sere asma Guiana
waxte aglerano, waxte holikano
zenge veyvikano, ktla dowano
siyo diyare Mazgeri cae xo rando, baxre ti:tano
berdo Çé Meme Ale Deste
mi va belki mordemo pilo mire xere vano
eke sero dosto, bme de becike tadano
chike wayire mt ce dey rano
azo neri tede nemano

berdo heptsxane Mazgerti
ca6 xo pirre kekano
no cano, can zundano
kes mare ko, ike do zerre hept si neano
no is persena, is6 qulano

xo bicarne, kara jiarano
dayare Moxmdiye wayire Bomosurano
hense mite Mose mekane pin u rayberano
hews6 Go/ eke 6 Sixahameddedano
Moro sur wayire Stxmemedano
Hewse Dewe, ê Khuresano

Kemere Duzgmi, ort e Desirrano
Bone Khal Ferati, wayire Areizano
Hamik Bava pe Karsanano
Hewse Deriye ê Sey Sabunano
Gole Xiztri ê Kudano
Heso Dewres pesew u perroc ven ga et dano
tesela ma kewta, xebera ma ctra nevano
cevesae derde ,ene u postano
Mtsto Bira pe garino
bine piZU ra tey niadano
SoNis sere Xormacikano
Horia Melkisi pe Bolcikano
Dewres ilas wayire Moskano
(elkaniye wayire Sawaliano
Ali Bava sere Geliya Miskano
Xtztre pé Pirde Sur!, werte asirano
Bagtra Stpiye don Bolibanano, nar e Çarekano
Jele pe Demenano
Enliya Kistimi orte isano
Muzir Babay vana, wayire Abasano
(ewres Aspore Qtlxeru sere Ke, elkano

Sey Qaji

Wesiya Sey Qaji ser, Torn& Sey Qaji Seydaliy& Memed& Dergi nia qesey keno:

"Nam& Khalik6 mi Sey Qajiyo. Sey Qaji, lac& Seyd Weliyo. Nam& Piy& Seyd Weli; Seydali biyo. Nam& Piy& Seydali oncia Seyd Weli biyo. Khahk& mao pit Mistafa biyo, Seydildiya Paloy ra amo. Uza dest ra mordem yeno kistene, uza ra bar kerdo amo Duriye de no ro. Duriye dewa Kilseya. Mav&n& Pilumoriye ve Nazmiya de Soa Thole esta. Karsanu ra Ally& Muraxani beno, pil& Karsanu beno. Kilise ra hata Soa Thole y& dinu beno. Khalik6 ma Seyd Well yeno Soa Thole de goc& nano ro. Ally& Murexani ki lav de beno. Son& Ally& Murexani rê van&:

"Bava& amo Duriye de no ve ro, eke se vano, zê vatena dey vecino."

Y& Aliy& Murexani ki aniya xo n&wese bena, vano:

"S&r&, ey mir& biar& ithe

Son& lew& Khahk& mi Seyd Well, cira van&:

"Ally Murexani vano, b&ro ita, ez ca dan ye ci."

Vano:

"Mir& ca& dey lozim niyo."

Iyê ke siy6, i van&:

"Yena, b&; nina, ma ebe zor'a to beme!"

Qaresiye ke n&vineno, urzeno ra sons:). Aliy& Murexani uza lew& xode ca dano ci, temel sano uza. Endi asm&o ke, di asmio ke waxt v&reno, Aliy& Murexani uwe keno c&niya xoro, sewa yeniye bena, c6no, beno çê Seyd Weli. Lew nano dest ra vano:

"Na c&niya mi n&wesa, miyan& xo deznena. Qond serrio ke ben toxtoru, jiyaru ro fetelnon, xo rast neskena. Na cacina xode biya bule."

Seyd Well vano:

b& naza ronise!"

Dest& xo bin& fistan6 da& de fetelno, beqa de despenake kuna ra dest, vezeno, miskmo vano:

"Dez& da& nowo, meters&!"

Endi sar uza biz&ku, kariku dano Bavay, o ki i mall resneno p&, xor& keno weyiye. Kuno zimiston. Roza de zimistani i mall beno game. Gam& Vanki cu& vane, o ki Seter de beno. Seter het&

Cegiye (Kigi) dero. Nika Seydiku uzare. Uza vane:

"Ni kankune Bavay ki tey bere."

Di saaney uza teyna bene, karikune Bavay tey bene. Roza Roze Xızırı bena, o siianeo zu destune xo siino, vano:

"Bavay nika cem gir'e do, nika miyaji bene qtrvani sarrebirriye. Be, ma ki xore mala de Agay sare bibirrnime, ma ki xore goste qirvane bume. Nika sene u postey Bavay re ame, o goste qirvanu weno. So, i karikune Bavay ra zuye biya."

Karika Bavay ane, sare birrnene. Şêpiyu vezene, vere ceveri de sanene pê, kanke poste sera kene, erzene ci, vezene. Wong& xo ki ane lewe xode nane ro. Uwo ke vano kanka Bavay biya sare bibirrnime, o i olvoze xora vano:

"Na vere u loqira bere, nia ten& diiri de rone, laye yena ser, ma paninrie, bikişime!"

O loqiro Ire vere ra beno, ze vatena dey diiri de nano ro. Siianeo bin defe nia dano ke ltiye hawa verey sero. Nano pira, erzeno herd, sono ser, ser keno ke çı şer kero: eke havale xuyo no pira, kisto! Endi dest thowa ra nenano, heni o gost sepiyu ra maneno, mordem sono, kuno zerre, sewe keno sodir.

Bava Mistafa ci veng'a Haqi dano, hewn veneno, tewte hode huyino. Aliye Murexani vano ke:

"Bava, to tewte hode huyiya. Ti çae huyiya?"

Vano:

"Nugde kota cimone mi ver, aera."

Aliye Murexani vano:

"Bava, to ke çi diyo, tiya ke vace!"

Yaxe xo ke dest ra nexelesneno ra, vano:

"Sodir sewe ra na diyare stiye ra veng'a sima dane."

Beno a sodir, a tholav ra veng dane, vane:

"Bere, stiane cisiyor

Teknene, sone ke, ştiane hard dero, o gost heni sepiyu rao, mal zerre dero. Ceno, silane de bini resneno. Endi ke zimiston vejino, kune Gulane, uwe desmiş bena, mali gome ra ano Ddav. Aliye Murexani vano:

"To wayire xo kena, demise i siiane mine bini mebe."

Vano:

"Ez neken, uwo keno keno, keno. Na flian roze thelpe hewr yeno ra, torge vorena. A sire de hewri gurrene, buhsik saneno i stiane to ki. Peye coy mevaze ke nevato. Ey ki uza ciseno."

Roza de germa cenete mali keno teber, beno, saneno ko, ze vatena Bavay thelpe hewr yeno ra, torge vorena, bilusk saneno ci, o Owano bin ki mireno. Aliye Murexani Bavay re vano:

"Deruye cena, to zana; Keskewere cena, to zana."

Bava vano:

"Mire uza lozim niyo."

Deste xo keno derg, cao ke uwa zelale zena, a bete cirtani salix dano, vano:

Dewr, dewre zar u zarpio
Qanun hetê nequ dero

Hui= cheku dero
Sair kerdo hews
Suz gekuyu dero

"Uza de cae bide me

Vano:

kemere huşki se kena?"

Vano:

"To uza bide mi, se kena."

Vano:

"MI do ve to, so uza vmde. Ez zon ke to koce (koke) ma ana!"

Solik vane, lewe heniye' Soliki de rubeliki bene, ey ve cinilca ho sone usar a hega de cite kene. Uza ki harde Seyd Weli beno. Cirra vane Gome Seyd Well. Eke kune son, cinika hora vano:

"Ere, ma sime ce, se bikerime, none ma esto. Hewa germo, alefe gau esto. Be, ma na tania gau de vmdime. Sodir sipedera raurjime, hegae ho biqedenime, heni Ome."

Cinike vana:

"Mordemek, hora to zana. Se vana, heni bo!"

Uza ginene orte gau ro, sewe i sona nezonen, birden tile ho seri beno, vano:

"Urze!"

"Se bi, kerd to de?" vana ciniye.

Bava vano:

'Avdel Mursay tavura ho hawa rusne Hag; be, ma şime z,av u zece ho bicime, bar kerime. Mare hega-mega lozim niyo:'

Cinike vana:

"Meke, ma hegay mina& emeg werdo"

vano "mare hega-mega lozim niyo. Avdel Mursay Tavure rusne, hal gino piro, tede qirr bene!"

Teknenono sono, ce ci nesono, peye bonu de vindeno. A taw gay bar kerdene. Vano:

bare gau ker'e!"

Gau bar kene, ceno sono Geriya Misko, Dewa Khuresuna. Endi uza ke i mneno, cmay ver sono, bar keno, sono hete Tercani. Uza ra zu de beno misaiv. Mikailu Xormeciku sero ho say kene. Hama ape mi mu vatene; "Mikailu Hermeniye, xo Xormeciku sero say ken& Ye Mikailu Varto de ci dewa de ho esta. Ez waxte şi bi uza, uza mordeme ma este. Misaive ho sane, Seyd Well bene Gemike. Serra ve'saniye ra rave

beno. Beno uza Gemike, page de rune' ro, vano:

"itha y8 tiiyo, itha ronise!"

Heyderu dan8 male Mikailu ro, çêu talan ken& ben& Male' Bava Seyd Weli ki tey bene. No mali dima sono, tepia mali peyser ano. Di serri kuno maven, na rae ki Loin mali ben& oncia sono, ano. Areyizu mali ben& oncia sono, ano. \ran& Bava biyo, hor8 feq,r8 biyo, ched (chek.8) ho cin8 bend, hore cereno vero, arena sero, ey ci mali (lane ci. 0 ra tepia vesaniye yena, Vesaniye... millet v8saniye ver cerme weno. Male ho beno, yie Seyd Weli; di-re nlang8 ho ben& Son8 tarr dane ar8, h8luge ane, pe qatigi te'v clan& wen& Na Mikailu Gemike rosene, di dyi lewe de manen& C8 piy8 Mem8 İbiŞi i yan8.. Use ibisi be C8 Sil8 Zenci lewe de manen&

Raze sewe urzeno ra ke, manga huya zuye cina. Feteline', ne rece venen8, ne hew!, ne Manga cina.. Rndi des roci ke, vist roze ke kuna maven, vera bonan8 ma h8ga8 esto, Hegae Hewsi van8, uza cord kemeru beno. Nia dano ke qilantcki yen8 uza, qistnene, qistnen8... tarn qarsiy8 bonon8 Seyd Well beno, vano:

"Yaw, ala 8r8, a qurc ad& ala uza ci esto?"

Sone, nia (lane' ke, goni rişiya. Qurc clane ya ke, hat 'owe - moqirey, silh8vire kerdo a qurc. Kami berda, kami n8berda? Çê Sil8 Zenci berda, manga... C8 Stle Zenci ci rosen& ar ken& son& Çê Usê İbiŞi lewe de manene.

Endi kun8 gun8 Seyd Ali, o ra dime gun8 Seyd Weli yeno. Seyd Well piy8 Sey Qajiyo. Seyd Weli ra hawt domoni ben& Ses teni Kudtze ra ben& zu Xormecike ra beno. Name' Kudize Fukeleke bena. Nam8 Xormecilce Xane bena.

Doman u tome Seyd Weli u Kudize: Seyd, Seyd Med, Seyd Khalmem, Mire, Seydali, Sey Qaji, Seyd

1- Seyd: Zewejiyo, domonone xora zo Seydo.

2- Seyd Med: LW ho Seyd Weli, imam UŞên, Sa Heyder, Sa Med. q8neke; Firaze.

3- Seyd Khalmem: Seyd Khalmemi istire sano riy8 xo, siyo Mextke. Mexike de vasi ver de lertzno, roza bine merdo.

4- Mire. Mire ra domoni One.

5- Seydali: Seydali Xozat de eskerine de mireno. Laze' ho; Binali, Duzali. Çênu ra; zu Senema, zu Cemila, zu Zekina, zu Mircane esta

6- Sey Qaji. Di dneý cira biy& Jii Ximara, zu ci Kibara. Çor teni ci oglip xo biy, bira u wa8 Waa mawa qize merde. Zu birae mî ci piy8 mide

Dornone Seyd Weli u Xane:

7-Seyd UŞên. Zewejiyo, laz8 xo; Hemed, Gulavi, zu ki Memed beno. cene ho Emina, Herdife zu ki Zekinawa. Seyd 1.48n dewres biyo, la gut do, hama coru veng'a Haqi nedo. Cem u cemat pre n8do. Hama la de ci se vato, a veciyo.

Sey Qaji khaliko Heq niyo. Piy8 mî are' oghg yeno. Khalid mino Heq Seydali beno, Imra8 Sey Qaji. Esker de hal kuno eskeri, esker mireno, o ki a taw mireno. A taw domone xo hurdi ben amika mi S8re ki domone bena. Pitt xo yeno, vano:

"Sey Qaji, na veyva xo bîcê. Na hona drica, na ke sero merde bikero, kes ilayt8 domonu neleno, ni qirr bene!"

Sey Qaji vano:

"Ez our ciniya blra8 xo biceri?"

Sono Rayberi ano. Rayber ci Erzurum Asqale ra yeno, Seydiz beno. 0 ci vano veyva xo Sey Qaji oncia n8c8no. Sono Mazgerd ra mursidi ano. Ma thle Seydizu dest derime, zu c8 ma dane A'gucanu dest. Domonon8 dey Sey Qaji sera qeyd ken8. imami, pife mi Memedi, zu ci dneke qeyd ken&

Sey Qaji Gemike de amo riye dina. Eke kuno serra hawtine, cimedezan ceno, hewale vezeno, cimu ra beno.

Name pi Seyd Weliyo, name mae Pukeleka, name Khlalici Seydaliyo. Seyd Weli i lazu ra zede Sey Qaji sero zof vmdeno. Vano 'cane xo guretiye, meste - birro ma ke rnerdime, kam ney keno we-yiye?'

Eke sono koti, peyser yeno ke Sey Qaji oda de thomir cmeno, lulamu vano. Çê xo Jiyare biye, hona çi vinetiya... Sono bone peyeni cinij xora vano:

"Ere Pukeleki, o kamciyo oda de thomir one-no?" Pukeleke vana:

"Meso lewe, Sey Qajiyo!" Vano:

"qene, Sey Qaji koti ra thomir bianco?" Vana:

"Zano, sermaeno, lewe tode necinene

Pi a taw nesono lewe, bado onci nia dano ke zone ma Kirmancki de lulamu vano. Seyd Weli sono bernale oda de sizde hardi beno, dest keno xo ri ra, vano:

"Heqqoo.. Carnal u comerdiya to silur bo ke, na laze mt biraune xora hewl vejino!"

Heqet ki hewl vejino. Cae de ke camat biyo, kesi qese ey nebirrno. Kiremete oncia.. Honde Kirmancki heway vete, qeyde her zuye baxse baxseo.

Thomir, domonkina xode muso cimto, xortina xode hona biyo eskera, hata khaline lulami imis kerde vate. Thomir xora waxte Mistafay ra, waxte Seyd Weli ra ce de dardekerdae biyo, bavay biye. Sey Qaji re Dere Balavanu ra zu mordemeci cire thamur virasto. O thamur hao ce derezae mi Kazimi de vineteo... Kilmeko, thuziko, thuzike vere chemi ra virasteo... Sulala made zu laze Seyd Weli, Seydi kemane anito, zu ki piye mi =Aerie. Piye mi hem kemane hem thomir amtene. Soa veyvi cire ayri amene, o ke Şi veyve, saz-maji ce visnene. Kemane hem qori sera, hem hermey sero anitene.

Hosiya (wesiya) Sey Qaji

Vatena tome Sey Qaji, Seydaliye Memede Dergi ser hosiya Sey Qaji nawa:

"Race sodira moa pat oda meymanu de alu çinena we. Uwe arda, uza na ro ke zerre oda ke gez kerd, toz meveciyo. Sey Qaji ki ale dero, hama wes u waro, herdisa xo sane kerda, heni vineteo, va ke:

"Ere File.:" Ae va ke:

"rwao, apo!" Vat:

"Kam naza To?" Va ke:

"Seydaliye torne tiiyo Rim." Vat:

"Biresne, veng'a Heseni do, bero itha lewe mi."

Bone ma hete sereni de vi, ye ce Ap Heseni heto binen de vi. Ez cenge boni ro verdu ra siyu, siyu vere ceveri. Moa Ap Heseni biye, ara xalik Fate vatene, Haq rameti a kero.. miyane xo dezene, bul rae ra siyene. Vera ceveri de raste mı biye, vat:

"Kata sona?" Mt va:

"Ez son, veng'a ape xo Heseni clan."

Hama ciniye biye haa.. Baqile viye.. vat:

"Ero, vistewre mı Sey Qaji persano?"

"Ne ne" mi va.. "persan niyo; va ke, 'so veng'a Ap Heseni de ez ki amu."

Cere ra.. Endi siyene ke koli-moli biaro, se bike-ro.. Mt ke heni va, cere ra, siye zerre boni, veng'a Ap Heseni da. O a hona ale dero. Veng'a ci da vat:

"Ero urze! Ape to Sey Qaji veng'a to dano. Ala so, cira veng dano."

Ap Heseni ama, mtra va:

"Qey, neweso ciko?" Mt va:

"Ne.. Weso, usto ra, herdisa xo sane kerda, maa mira va, veng de Heseni, ez ki amu."

Ap Heseni ust ra, deste xo Şüti, maa xo siye ke usktra dest ra bicero, uwe dest kero, herediya, vat:

"Ama, awe kena mi dest:"

Ez siyu, mi dest ra gurete, mı uwe kerde dest, dest u riye xo şût. Si, lunce xo kerdi pay, telut ama ke Over ra tever vo. 0 ci zerre xo dazneni, cire sit gureto ke sit bisimo, mae vat:

"Ero, na sit bice, bisime. Sima sone, kune qeso, herey ara kene."

Ey site xo simit, ma fever - tedima sime ce ma. Piye mi, ape mi uzae, boni sero qesey kene.. Ali, Bertal zu ki Seyd Mamud heni di teni topic' sero niste ro, mobet kene. /vli ve Ap Heseni ra kutime zerre, Sey Qaji va ke:

"Hesen, domone bini kotie?" Va ke:

"Hae teverae!" Vat:

"Seydali birusne, veng'a ci de, bere."

Ez terluto siyo, mı va:

"Bao, khalice mi veng'a sima dano."

Tede amey zerre. Ape' mi Heseni va ke:

"Apo, thowa wesa, wara? Roo zu made, zu ki to dero. Ti ca ma top kena?"

Ey ki na hire *Ike xo salix day, vat:

"Ya hire asmie, ya hire rode. Hama hama hire rocie. Ez miron."

Tede huyiyay, vat; `thowai wesa wara'. Nye mira va ke:

"Memo, tidarece mi bivene, ez miren. Kefeni este ya cine?"

Hama kefeni rew arde, ce dere. Ap Heseni vat:

"Memedi kefeni rewra Pilemoriye ra ardi. Ma sime Mazra Sadiqi, uza ra mordemi rusnay, day ardene."

Vat:

"Ez miron, sima jecle niye. Tede pia daase tenie. Qanse kesi meve. Male kesi miare. Tolane kesi miare. One de rind bifeteliye. Heni biker& kes sima ra hecepil mevo. Mi Gemeke meve. Sima ke mi bere Gerinice, Bertal Efendi gerre keno. Sima mezele sero dano guretene. Sima bene, kene he-

pis. Mi bere Merga Coriye de amenet wedare. Rew bo, herey bo, sima sone Gemike. A taw mi bere."

Piye mi va ke:

"Hata mka ma guise kami bime ke, Ia nia qesey kena?" Vat:

"Endi en-qune verenu ca verde. Sima daase mordemi werte asiru de se bikere. Se ke uwa verene nibiye ke vere coy sima cheki pre dene, kutene xo dime, sar pe sa biyene."

Hire roci verdi ra, oncia wes u war ust ra, heni ze çıla tey si. Usar bi, Otuzsekiz ra hire serri rave merd. inu ki Merga Coriye neberd, Tosiniye de qereqol esto, nethawray bere uza. Merkasor de mezele ma Seydu este. Vat:

"Bere, Merkasor de wedare!"

Berd, Merkasor de amanat dard we. Dorme hews kerd. Merkasoro seren ye Areyizuno, Markasoro binene ye Karsanuno. Bone Ce Use Zeyni vane, peye bonune dinu de dard we. Ciniya dey Khuresize biye. A cinike dorme a hewse gez kerdene. Milet ki siyene uza, çırallıg dene a cinike. Lea de khenege ki hete sari de biye, sare ma ret nebi ke ma sime hewse biarime Gemike.

Zamane ez siyu Almanya, uza Siileyman Ates esto, dernege xo esto. Vat:

"Mete ma esto ke, ma mezela Sey Qaji biarime Gemike. Ne cesike tora, ne ki cesike nura di qunsi sone. Derneg' dano."

Famê Ma

Heni aseno ke az u uze Kirmanci wayire saire xoe pili vecine. Nae ra tepia her serre name Sey Qaji dekernene. Cike Sey Qaji qanune Kirmanciye ebe vatene hata na roce serba az u uze xo arde. Ma key ke na gezna zernene ebe fam sevelute, hosiya Sey Qaji a taw anime hurendi.

1- Dersimi Yeniden insa Derneşi. Na mobet ra di-re asmi tapia hosiya Sey Qaji ame hurendi. Tornane Sey Qaji be devoce xo siy, astke Sey Qaji berdi Gemike. Siileyman Ates ki tey beno,

Figure 1. A young woman performing a handstand on a wooden deck.

Sairê Msimi Weliyê Wun6 Yimami -2

Haydar Beltan

Hewa Bavay

Welly& Wusene Yimami, Tertele Destmi ra ave, dewe ve dewe feteliyene. Eke kemane piye hora miso, hona qtz viyo. Tene de ho ke biyo pil, seda hu dewe ra vejya, siya her cae Desimi. Linga hu na ro 93r kose Dêsirni. Seda u venge hu siyo her gos. Eke kemane amt, qeydey yirnts kerdi, bi ve xort, Pi-yank, Petere cire teng ame.

Sayre ho ke biyene teng, jii ke veng den& ci, çê ra vejyene eve asmu çê niamene. Seda u kemane Weli mileti rê wes arnene. Cor hata Tercan, cer hata Carsancax, hete bini ra hata Varto siyene, feteliyene. Dima reyna amene çê hu, eve thunku, eve .0-miye werdene. Derde milete Ktrmanci gos dene, chma ardene ra zu: Hete jü ra ki veyve u kewraeni ke biyene, uza ld kemane cmitene, mtlet xecelnene.

Roze Sey Rizay xevere rusneno Weli re, vano, "are ala reye bero hete ma." Weli ke xevera Sey Rizay cêno, liclareke hu vineno, sono meymaniya Sey Rizay.

Verva Weli yen& Weli bene leye Sey Rizay. Hal - deme jürnini pers kene, Sey Itiza vano, "hal - mesele nawa; laze mi kışiya, ez wazon ke lulame da wese vase, derde mi tene semi(ke." Welt vano, "sare u çimunê mı ser!"

Hal - hekate laze hu cue vano, Weli ki gos dano. Dima cire sops kene, none hu wene, eke tene de hu orosino ra, millet dorme Weli de beno top, Sey Rua texte ho de nisenno ru, beveng herdisa hu mist dano.

Weli kemane hu vezeno, heto)11 ra kok keno, heto ra ki qesey keno. Eke kok kerdene qediyê, kemane ano ra zun, eve vengo wes nia vano:

"Vaji vaji, cencenia to Bavay sera vaji
Vaji vaji, cencenia Bavay sero vaji
Bavae mı ospor biyo, siyo Xozato vesae
Biko, di-re serri ceno, pasaeni u begleriya Kirmanci
Cinaza vistewri u zamay nae tedima
Kerte Bonzo ser de me
Şix Hesene mtre vase
Laze mi, awa ke tt van a, endi a niya
Be mezela Bavay sero
Tanx u numre kistene laze mi yazmis ke
Ctre xo dest komete viraji
Bao meberve, dina Haqi de
Meraxe Şix Hesenen u Desuni Bavae to bi
Endi her kes beno sa, merdena mir'e biye rajî

Bavae mir'e merex nebo
Mt laze xo sero roz u ceme Şine de qewga gurete
Şinavesaiye de kerde melule, ax bika, çila fener u qaji
Dina alem ke mire vazo, derde tm girano
Bavae xo sero ez danu pent
Ye min u merde Qtrgiji hata az ve aji
Asirene, Ala kiln vase

Q[la mumme bijêri, werte asirune Six Hesenun
u Asirune Desimi ra seri
Kote dina de biveni taise na laji

Hala bere, mm u gezeve Bavae mi na hekrnete
Hala bere, ser kere, gezeve Haqi na hekmete
Ewro pusula arda, tira nia dane
Va ke, cinaza vistewri u zamay nae tedima
diyare Borizu ser de vete
Ax, Bavaye mi dinaliga sewtimale de ye kistene
niyo
Biko, teseliya piye Wye kokimi kote
Six Hesene mire vase, "Laze m', endi awa ke ti
vana, a niya

Be mezela Bavay sero war once hews u komete"
Bao, merax meke, na qesa qe'wul nekero, na
dina de Mihemedede homete
Bavae xo sero vase ke ez perodi, biko, wad bo
ke dina de
Na derd u efkar micle nero axrete
Mi va, hefe Sultan Silemane mi, serd biyaen'a
ceno

Niste ro phostia mi, cor tene Desimo, ax xaina
na dewlete

Usar nao amo, siliye vorene, Bavae nu laseri
derey kerde seni
Laser gine de, Sultan Silemane mi, derey kerde
seni

Ala igiin qesey bikere, koti emsale Bavae xo u
ghereni ez bivini?!

"Bao, merax meke, dina sewtimale de ma xo
vira bike

Tim laze ciiamerdu mirene,
Mira tepia biwaze wesiya birae mi. Six Heseni

Sina merase, cigere mi, gavano

Sine meres bimano, Sultan Silemane mi, gava-
no

Van, nevan, Bavae mm Oieriya xodero, gos ro mm
nenano

Mi va "Laze mi gos ro mi ne, sona koti?

Limp xo ro çê merde Qirgici mefiye,
Merdo Qirgiz dismeno khano, hefe xo kesi re
neverdano

Serra ke Memed Agae laze Sileman Agay
Deste Bavae mm ra biyo dirvetin, aste xo
dirvetiune xora onte.

Dismale de gire de, cae xo sero qonag de fiste
darde

Son be son naleno, cero dirvetione xode nia
danu

Bavae mi, ez nalenu, hata roza merdene to sero
dan pero

Belkia peyniye de cinika viae ware mide
nemano

Se u zu laz ke bero, Bavae mi Sultan Silemano"

Hirê Dewrs' Kirmanciye

Sa Heyder VEROZ

Kokimo pirpiriyae vi. Sae ke hewn de vi. Je hewni qesey kerd. Cais ra. Xora verde. Xo xode. Heni qesey kerd. Va ke:

"A serre Desim de hard u asmen jiimini ra herediya. Verva wusari vi. Roz ke Şi ko ra, yekde hot qati hewr reqa, reqiya hewru hot qati bine hardi de siye. Bulisku est, hardo dewres je helaneki saniya ra. Dina u dare biye je qanqola sere uwe; ame, siye. qewres roze son u so dir eve buresu ra siliye yore. Va u pukeleku dina hurendi ra cplayne ra. Laseru hega u boni fisti ra xo ver, berdi. Hire rey peser chemi ser de siy, kuti ra kou. Hewrune siau je xeyme her ca minit honde lona derjeni rosti nemende. Dina biye ting u tariye. Xof gina mileti re. Tu vatene peyniya dinawa. lhafano nianen coru kesi ne di vi, ne ki hesnay vi. Hard - asmen bi vi tip u tamase. Her kesi kar u gure, mal u gay ca verday vi. Werden u simitene xo vira kerd vi. Je muleciki nata-bota telas ra gilgiliyene. Venge buhsku ra hard u asmen lerzene. qare cine vi. Dina reye yerdime xora vejyay vi. Kimancu veng da jiyaru. Qiley fisti ra ci. Qirvani sare birnay. Hermeniye gizgijiyay kilisu, pi u laji u roe bimbareki rê minete kerde.

Kesise **Vanki** becika Imam Wuseni ver de ame sizde. Kitav na ro. Mineta kesi qewul nebiye. No nia xeyle waxt Şi Hata ke mordemo de khal o herdisesipe

si Pilvank de Pire Sevdi u Wustma Siae ver de hot roji cem gire da.

Bado ke dina kote yerdime xo, venge khale herdisesipi kot homete. J muleciki ison qeleviya Pilvank. Sevaz ra, Qocgiriye ra, Cegiye ra, Mama Xatune ra, peyniya hot kou ra dewresi vejyayi amey. Herdisa dewresu ra Pilvank bi je hewre sipi u hegae pemi.

Khalo herdisesipe roza hotine ra dime endi reyna era cimune kesi ver nekut. Nugda dey raa Haqi de verdi vi. Wayire dina amey vi comerdiye. Dûa u gulvangu, hestir u jivaisu carali cor kose Kirmanciye (Desim) gureti vi xo ver. Dina xelesiyay vi.

Xevere ke reste Mire' Çareku, des u di ostori xemelnay, qatig ra bar kerd, valawa de sur u khewiye vile ostore veri ra prê de, eve cewres vosn ra fist ra rae, rusnay Pilvank. Heine Six Heseni ra pile asiru, pir u seydi eve ostoru ra bine Halvoriye de chem ra verdi ra, amey naver. Cini u ciamerde asire verva ci si, are kele xo birna. Meymani qedirgirani viy. Kincexasili viy.

Siya perine plane viye, Verason, Desim u Six Heseni de naver - bover ciqa pil u agleri este, tede eve dadese mordemune xora amey, resti pe, biy tamam. Miya perine vera sime osneni darde biyae vi. T'edine jiimini ra

kele xo burna, bale tiiya de qerte de nisti ro. Pile asiru tede amey vi jil camat.

A roze Pilvank de ciino pil de achro henen kerd we ke kile vejiye ve asmen. Rostia adiri Qisle u Mazgerd ra bije hata Xozat u Qeroglani ra, her ca ra ase. Mormoni biye berz, biye je lode. Geme, birr vesa. Turami ciin de ca nebiye. Bado ke tene niste, ame diiste lesa mordemi, adir da ra, angore ciini bicike este bin, tirrami kerde sera. Kesi hona bicika nianene n8di vi. Resen dorme de niamene peser. Adir ke sera ont, bin ser de cor beciki chikonik koti vi bicike. Je asma pirr u phoncese zerd kerdene. Eve leu ra ron vilesna ro. Qoce *Ike kerde zirfeti. Qond sey ison ke uzaro, tede amey ser, werd, bi mud.

Dime ra hata zerde sodiri, dewresu veng da Haqi. Koti adir, ktramete misne. Alem cengeldariye de vinet. Waxto ke Dewrese Muxundiye thomir guret xo dest, ver'e xo carna ra asmen, thomiri ra kele xo birrna, aede hire astaru asmen kerd di letey, perray, siy. Nae sere virende cinii, dima ciamerdi eve veng bervay. qime her kesi dewresi de vi. Dewrese Muxundiye sewle adiri de chok na ro, dest kerd beytu. Dima ke xeyle bi germin, dewres hurdi destu ra thomir de guret, kot tewt, lerza, bi mizgele, bi adir, cimii vera bi vindi, si. Kirameta xo eskera viye. Sin u jivais, bervis u chikais cer - cor hard u asmen na jilmini ra. The play chiiku ser mmete, tae bolmis biy, tame ters u xof ra vere xo carna, tae biy zerd u ceqer, xora verdi. Veng - vaz birriya. Her kesi zonzne ke nae de dina ey ver de ye tosa.

Eke ciqa waxt verd ra, dewres a hurendia xo de oncia ame hure. Lerznene, je turami vi. Hata sodir xo xode jiva, zerde sodiri de bi serdin, pa

A serre kerte bunbareki de hazar u jü qirvan sare birriya. Löda istiriyu honde lesa qewaxe biye berz.

Milet je muleciki gamy vi raa Bimbareki. Koe Bunbareki de her ca gonia qirvanu ra bi vi stir.

Erzinga ra, Bingol ra, Sevaz u Meletiyê ra, cer - cor her guce Desimi ra eve hazaru ra millet rijiyay vi Kemere Bimbareki. Hata xuskune paiji her sewe eskete celi de, nisange de, kert de ayre ayre cem pre' diya. Niyaji erjiyay peser, biy je koy. Dewune Khuresu, Mu, tede amey vi xismeta Bimbareki. Oncia ki bas nebiyene. No nia eve asmu dewam kerd. Verva zırnişti hona pede bi serek. Her kes onciya dewune xo. Tidarek8 zimisti de nia da. Rave Roze Gagani, duna Xeylas her kose Desimi de, werte Kirmancun u Hermeniyu de, eve zerrewesiye, eve wesi - wariye sen bi, verd ra, si. Desimizu pede thafane wusari xo vira kerd. Koti telas8

rozu Mamekiye ra xevere vejiye. Va ke, Dewrese Miliji hewrie diyo. Na xevere werte heste de kute ra gose des u di asiru. Pers kerd, 'ciko, se biyo?' Va ke, Koe Muziri ra heliyo de chal wusto ra, sere dewe ye dewe feteliyo, siyo koe Sultan Bavay ra nisto gilê mojena qerte ra. Pa biyo firsasiyo stir. Dima silre i fit4 dina pero gureta xo yen. Hard — asmen, her ca biyo thilpe goni.

Dewrens hewn ra dime bi adir lerzna. Hawre xo nevi. Xo se rde siyine. Eke amene ra xo, zerd u ceqer vi. Qeseykerdena xo je Ohre viye. Millet d6rme de amey vi peser. recline mane hewne Dewresi merax kerdene. qike hewne Dewresi thol nevi. Dewresi ten& xo xode norna, qayte d6rme xo bi. D6rme pure cinii u ciarnerdu vi. Kelaceri bi, va ke: "mara hire beni dima na hardi eve gonia isoni uwe dine. Hardo dewrs goni virezeno ra. Nae ra döt mira ciye pers mekere. Ez ki nezonen. Teyna Heq zoneno. Veng'a Xiziri de, tenga aze ma de bireso. Belkia Xizir az u uze mare wayiriye bikera"

Her kesi va ke, "eke ci xafila, dewres mara dano we, her ci eyre ayano."

Serre 1838 viye.

DP S (Di WAR)

Dogan Munzuroglu _____

Xo raver kerd cewt, desi ro ser kerd. Bi cewt, herd ra di kemere hurdi gureti, kinare desi ro rece kerdi. Peyduna mele guret xo dest. Tekna ra lepe camure kerde meli ser, sere desi de kerde ro. Melo'wa rind siwaxe sere kemeru kerde. Mabene camur'a xasile ra simer ceqer kerdene. qamure ra boa de wese amene. Ze boa miraze nani biye. Herd ra hurdiye kemeru day are, kerdi qilase kemerane girsu. Ancia mele kerd pira. Segul sanit kmare kemere, la verda ra. qime xuyo jü unit pero, rind pemit. Ge xo carna na hate desi ro ser kerd, ge xo carna a hate desi ro ser kerd. Qeleme peye gose xo ra ante, qetil ro jii cizix ant. Ancia qeleme kerde peye gose xo. Lewe xo kerdi gilor, filiska cinite. Bi fite-fita xo. Demax ke des ze vatena i amay bi. Qeyda de wese de' pro. Xele filiska cinite.

Bado sere desi ra ama war. Cer de jii kemera de girse est biye. Dest sana ci, a kemere dem de, vayroz gunt xo dest, zerp'a da pro. Tedime da piro. Ju, dide, hire. Tmgiye ne kemere. Da pro ha, da piro. Peda peda araq est qare. qtske araqi diyay are, bi chlop, gmay herre seru. Pirodais de kemere ra pizingi veciyene, nata - bota ginene dar u kemer ro. Adir veciyene. Kemere nstime biye, neqilasiyene ra. Ser kerd ke kemere ristuna, tene maben da ci, xo est herd, nist ro, aresiya ya. Solixe xo bi bi sıxet, qafe ra dii dariyene we. Sene xo ze kunke dariyene we, niyene ro. Xo xode qesi kerd. "madage nesikiye, to di? Rastiye pers kena, mi cae geleti de da piro. Tene ke hate rasti de pirodene, rew sikiyene. Nia do piro, Exbalde alde." Deste xu'ya araqe care xo kerd pak. Araq chilka herra huske ro. Herre dilope araqi herbi anti zerre xo. Jü =cot& cera ya cae araqini, bite araqi tham kerd, sole xose ro siye, tene lit, cera ya, si kiit mabene vase veroci. Bi vindi si.

Tene ke aresiya ya, ancia bi dime vayroji ro. Dard we, da kemere ro, zerpe asini ra kemere biye di leti. Hergu pare xo cae ro Şi. qakut guret xo dest, pizeze kemere kerdi duz. Dusciya ci, xele guriya. Kemere darde we zaniye xo ser. Bin& giraniya kemere de thambare vilê xo masay. Riye xo bi silq u sur, bi ze goni. Niqa. Kemere darde we, desi sero ne ro. Nata cerexne, bota cerexne, arde lewe cenge diwari. Nata - bota be cakuea da pro, hunndi rind kerde qeyim. Salike da tenike herd ra gurete, kerde mabene mele fit camure ra, camure darde we, qilase kemere de kerde ro. Ancia boa camure veciye. Na boe zaf xose mi ro siyene. Boa de khane biye.

heni nerm,
 heni bi hald de bdsewda,
 mi ra kewta ro dûri, Oya
 zd hewrd asmdni.
 heni nerm,
 heni bi bald de teyna,
 mi niya da, to ra dime,
 zd' rojd 5ani.
 heni nerm,
 heni bi hald de gezeb,
 berbo ez, to ra dime,
 zê qugkd de tersoniki.
 heni nerm,
 heni bi hald de bdkes,
 zibo ez, to ra dime,
 zê kesd de belengazi.
 heni nerm,
 heni bi hard de peri5an ,
 halo ez, to ra dime,
 zê qehremand de birindari.
 heni nerm,
 heni bi hard de bdkes,
 cdro ro erd û asmdni vero ez,
 zê domand de sewi.
 Îd, ne to ez diyo,
 ne ki mi ii diya.
 bi geyal û meyal, her qî
 zê eNd de bddermani

hezirane-2013

ALI BEYTAS

Ma

Ez u Phinka mi - 1

Cengiz Asian

Kiber di kuto zern, mi vat, "Dae, mizdana mi bidt!"
Phinka mt mate mi biye,

„Lace m', xera!" vat. Mi vat,

„Xera. To timo vateni, 'felek ma dima gereno', nika
xeben ame, vane, felek biyo kolum. Amo, mi va,
xeben to di". Phinka mi vest ra, vat,

„Tey, oncia amo, mi xapneno. La lao, to Heqi kenayi
daa mi mexapni, beso!" vat. Mi vat,

„Tey, ez cae to bucapni? Heq bo, xeben ame, vane,
Vidane xo nsiye, taqi tey nemanda, kuto kibero,
biyo parskerdog, rejiliye ra pirro, usir'a fetelinor
Phinka mi,

„Qusir gum, ez ni dest di seri koti?" Mi vat,

„inarn nekenay, melu; ti zanay."

Her lu ez siyent lewe phinka xo, mi banta kaone
Xarpiti (Elazig oyun havalan) kerdni teyibi, xore
gos neni set A roci oncia mi banta xo kerdi
Qirnata Qerecoli cmiteni. Mi &small kerdi xo dest,
vesto ra, xore kuto kay. Phinka rm mate mi biye,

„Oncia biyo qerasewdali, xo xore kay keno" vat. Mi
vat,

„Ala raven, raven; be, deste mi kuy!"

„Tey, qusir qusir, ez ci sikin kay ken!" vat, pira vesti
ra, axiri am'e, kuu deste mi, &small deste mi ra

„Ez seri oncorn" vat, kutim Qerecoli. Ma hona don
niarda don sero, khahke mi kiber di kut zern,

„Oncia no ci hengemeo, lao!" vat. Mi vat,

„Vane, `felek biyo kokun', ayra xore kef kenim."
Khalike mi sex. kerd ki &small Phinka mi dest dera,

„Ser kin, ama se sern, hona Qerecoh kay kena,
heyyt!" vat. Na rê mate mi bi,

„Ti ni, ti estay? Lao, to qe at nekenay, **born** enay, na
kolumi xapnenay?" vat, sere xo sana ra, veciya teber,
si: Phinka mi deste mi ra veciye, siye hunndia xo di
nisti ro, gere ci, mi re,

„Qa, mi zana, o feleko kutik nebena koknn. Dina
biye kokim, o kutik hona hini findeto, hona i
cengelona, ne Gi di cena iy bo. qae, ez nezoni,
cîsnê kutiki rao, o caro beno kolum?" Ay ki heni vat,
ez biyo mirozin. Mi vat,

„Dae, riyye mi to ra sia bo, mi to xapitay qusire mi di
ser melu!" Phinka mi,

„Thaba nebena, lace mi; qafika xo mekt temiyon ra,
ma xore tene Qerecoh kay kerdi."

Xele waxt verd ra, Phinka mi „Lace Khalike to lc
kiber di kut zern, iy mi re 'ama se sern' vat, ti heqi
kenay?" Mi vat,

„Ne, ama hins semi, hona Qerecoli kay kena" vat.
Phinka mi,

„t nnd"vat, huye.

Phinka mi xele serre xo si bi, nezona newae, se, se o
des sern, ya ki daa zedi biye. Kesi serre ay nezant,
ay bexo ki serre xo xo vira kerdi bi. Her lu ez siyeni
lewi, mi serre ay pers kerdern. Ay, „Hins, hins o
phonc sern esto" vatern. Dima ma kutem qesiyo,
jîibini re nata-bota mesele qesi kerclern. A roca lu ez
lewi, felek ama mi veri, mi vat, held xore tene
kef kenimi.

Khalike mi lu miameni, mi nika alik day bi
felek kerdi bi bine hern...

Mi xo xo re vat, 'axe feleki neverdom ra', oncia siyo,
mi banti giroti seri, Qerecoli sifti kerd. Phinka mi
bine cnno ra mate mi biye, mi cimone xu'ya dismali
muskitt a...

Esrarê Deyir ra Adem Karakoç de mobet

Persker: Mesut Keskin

Mesut Keskin: *Deme to be xer, btra Adem! Albume gruba sana "Esrare Deyir" be name "Lelawe" newe veciya. Ma perine rê xer ho, Ana umwl ma re bi tera. Ma tene to u Esrare Deyir nas Inkerimeibto-nasnime...*

Adem Karakoç kamo, koti (kamca) amo dinya, mka koti maneno? Çi waxto derde deyr u kdamano?

Kome Esrare Deyir key saniya pê, kame tey muzik virazene?

Adem Karakoç: Ez 1975 de yew mezra yê gezaya Xarpeti 6u1eman (Alacakaya) de ameya chnya. Mt hetana vist serra xo cuye (wesiya) xo na mezra de dewam kerd, bade cu semede (gande) wendise universite, ez siya Angara.

Cao ke ez tede biya pil, cure sosyal u kulturi zaf teng u gidar bt. Serewedartise Sex Saidi ra duna mintigaya ma de, dewi yew bi yew amey bi vesnane u raybere sare ma pero amey bi lastene. Yani, hinda ne erdan sero tersi hukrne xo ramitene. Pir u kalike ma zaf tersayne ke vale, ma kami, koti ra amey, zone ma ciyo?

Sene ke mi dest bi Lise kerd, tesire "Herekete Xelesiyarse Kurdistan" resay bi mintigaya ma. No tesir reyde ez zi xo ra persaya, ma kami? Qey zone ma mekteb de cino? Qey ma koti btne destone Tirkan? Welhasil, atmosfere siyasiye ay wexto cuye mi sero zaf tesir kerd.

Lise ra chma, ez semede wendise universite siya Angara. No wext de mi giran giran muzik nas kerd, cend koman reyde muzik virast, zafer zi Zazaki bi. Riye meselane siyasi ra dewleta Tird ez tepista (pe girota) u esta heptsxane. Heptsxane ra dima zi ez ameya Swiss (isvicre). No diwes (des u di) serrio ez ha tiya de.

Swiss de mi xeyle wext muzik nêvirast. Qar serri vere cu deyire ke mi virast bi, mi tira yew repertuar wecina u siya embazane xo muzisyenan het. Mi embazane xo ra vat ke, ez wazena sima reyde muzik virazi. Embazane mt deyire mi gostarey kerdi u teklife mi gebul kerd.

Muziko ke ma virazene, muzike mao. Labele ne muzild miyan de renga muzike rojawani (gerb) zi esti; bitaybeti (bilxasa) imrovizasyonan de no reng weser yeno diyaene.

M.K.: Lelawe sero tene mobet kerime. hkr, proje key u kami ra veciya, album sero sum pqasi guriyay (xebetiyay)? Mane Lelawe çiko u pra slma no name Ontt we?

A.K. Se ge mi cor de zi vati bi, hela g' ez ameya Swiss, riye problemane burokrasi ra ez xeyk wext muzik ra dûri menda. Label& raporo ke UNES-COy 2008 de Zazaki ser o nusti bi, mi re bi yew behane ke ez newe ra muzik virazi. Ez fikriyaya

ke, ez se biki, wa yew keda (katki) mt zi bibo ke wa zone ma nemiro. Tabi, teyna no sebeb nebi. Muzik semede mi yew esqo

Cend menae Lelawe este: Awa cimo an zi ceme cimo. Tae qiseye Zazaki heme ca de nene qali kerdene (qisey kerdene), no sebeb ra mi re zaf muhimo ke wa ne qtsey newera (newede) bibe rojane (aktuel). Coka ma name albume xo Lelawe na pa.

M. K.: Lelawe 96 100 Zazakiyo...

A.K.: Eya, rast vane: Lelawe safi bi Zazakiyo. Hale Zazaki girano, gani (gerek) ma heme ca % 100 wayire zone xo vejime. No weziyet de zonone binan de huner kerdiş ju eybe do girso.

M.K.: Album na tinge teyna Ewropa de yeno diyaene ya ki reg (resa) welat ki?

A.K.: Albume ma 7 Heziran 2013 de, Swiss de het& Unit Recordsi ra ame vilakerdene. Eke yew mesela nevejyio, Amnano Peyen de welat de hete Kalan Muziki ra zi bero vilakerdene.

M.K.: Hata mka szma kamci suku (bacaru) de konseri day u koti wazene veciye?

A.K.: Vere vetişe albumi cend sukane Swiss u El-manyaya de ma vejyay sahne. Album dima ra, ma yew "turney'e Konsero" virast: Cenevre, Zürich, Basel, Luzern, Bern u tae sukan'e Oilcan de ma konser da. Konsere Berni ra teber, merdime ke amey bi

konsere ma, zede sare Swissi bi. Yew het ra ez b1 xo zaf kefwes biya ke saro gerib muzik'e ma gosdarey keno. Labele, sue mae Kirmancan zaf neame ne konserane ma. Coka zerria mi ra zaf viyart (verd) ke, wa rekna ma Xarpet, Dersim, Diyarbekir de konser bidayne.

M.K.: Album u muzike Esrare Deyir sero gosedari se vane, sene veng vet?

A.K.: Albume ma hima zaf neweyo. Ez texmin kena ke hima zaf merdimo gosdarey nekerdo. No sebeb ra ez hend zaf ci nesena vaja. Feqet embazane mine muzisyeno gosdarey kerd, va 'album zaf wes biyo: :=)

M.K.: Tesire muziki se ke zanino, sare ma sew, hala ke gene u czwanane ma sero zafu. Hal u weziyate Zazaki ra vere czmu dero. Ti vane, bona unucle ma esto? Ma pê muzik u edebiyat fiqa derde xo re benime derman? Ma re' p lazımo ke domane ma, zav u ze0 ma ni merese kballk u pirikane ma, ma dest ra bicero, bızresno mege?

A.K.: Tesire muziki rasta zi sare ma sero de zaf esto. Labele, teyna muzik qim nekeno ke ma zon u kulture xo sinore mergi ra bixelesni. Eke ma biazil hereket bikeri, omid esto: Heme ci ver gani ma xo miyan de yewbinan ra netersi! Zazaki ha gan (can) dana, ma vanime "Zazaki lehceya an zi xoser yew zono?" Gani roşnvire ma semede na mesela beri tehet u yew care bivayni. Ancina politikaya Kurdan miyan de zaf siyasetkeri este ke esle xo Zazae. Meseta, Selahattin Demirtas, Emine Ayna, Ayla Ala Akat, Hatip Dicle, Aysel Tugluk, tdris Baluken... Gani ne siyasetkare ma hinda (endi) Zazaki qisey bikeri u parlamantoy'e Tirkiya de hale Zazaki biyare zon.

Eke ma paweye hukumate Tirkiya vmderi, hale ma perisano, gani ma xo b1 xo wayire zone xo vejime.

Bira Adem, venge mina, qeyde szma, seda szma, ma ra kemi mebo, Warn u deyre stma ma re mid be. Uyo ke to MA re waxt btrrna (r)a, zaf wes u war be!

A.K.: Wa rayire "MA" her wext akerde u hera bo. Sima re serkewtis wazena.

arsivakurdi.org

Nejdiyê wati

Heni zanon ke tiya, eke tinza tiji dengiz ra erzena,

Heni zanon ke tiya, eke rostia asme heniya de lerzena

Ez to vinon, eke raa dari de toz darino we

Pesevve zilamote de, eke yolci pirdo teng ser de lerzeno

Ez to hesnon, eke uca ph818 agwe

Ebe xusaiso big kerkele dano.

BITTO be'veng de zafrey fetelin ke gos di

Eke sulatiye yena ra dina set

ra dim b8 ki, ez lewd to derane

Ti nejdiy8 mî dera!

Roz sono ko ro, satena astarey rî r8 sewle clan&

Aax, ka,skia tî itha bibiydne!

Johann Wolfgang von Goethe

Filiz *ahin

HAYLEME

Ez hesiriya hard u asmene xuyu

Xora verdo ra, qerexin, jô budelau

Heya, ez qhekune xo ser lengeno, perreno

Zê jii kernere de saio, q.hemune xo sera eijino

Zoniyune xo ser heni sey u heni warway fetelino ez

(may rê nezon; lesa xuya gewte de xora ben vindi, son

Bend vindi, sone, name mi, şiyê rm

Des u di qeveri mite, omre mi

Cero des u di Overu vero

Ax be nu ro bo...

No ting u tani de, no kamci lao tu gird dana

Heya, no kamei dem u dewrano,

hayletnewo ez be xo dano....

Eren Kilt(

Sanika lazê Sak Matsu

Selin Yfichrun

Roza jü pire berm, wayir8 jü laji bena. Feqire berm, neare bena. Laz8 xo roze bare koli beno, roseno, roz8 xor8 Oftexasu ano, xor8 piya bin8 boni de wen8. Roz8 sono, yeno ke jii leyr8 pisinge teyra. Moe vana,

"biko biko" vana, "ma werd, pisinge menda; pisinge 91.ka? Ma Okime, to ça pisinge arda?" Vane,

"Da8 da8, thowa nibeno, gula ke lonebiyaiya, a morum nimanena. Hag riske dae k' dano:' Ende moe veng nikenä. Zomon8 kuno werte, sono, yeno ke nafa k' leyra zagare teyra. A oncia vana,

"Biko biko, tu sona, sat8 Oy8 ana, mir8 kena beta. Rey8 pisinge ana, rey8 leyr8 zagare aria. Tu çi dana nainu?" Vano,

"Da'8, Haqo ke o virasto, risk8 dine ki esto, tu meterse, axiri Oy8 hale ketne."

Pey8 coy zomon8 kuno werte, yeno, kolyun8 xo dano, beno, yeno ke jü Ieyr8 mori hao kerdo ptstin8 xo, tey ardo. ZiKena, vana,

"n8ro bike biko, to leyr8 mori qira ardo? No quli weno, dismen8 qulioi to ça mor ardo?" Vano,

"Da8 da8, ez amune ke ha uza de mon pè gureto, ke roquletno, mi ki dest ra gureti tey ard, guneko." Neyse, leyr8 mori verdano ra, mor sono, pey de erjino peser, beno ejdairo de girs, zarr8 boni de erjino p8ser, uza lifu erzeno, peyser vmdeno.

Vmdeno, endi ke j8de beno, senik beno, rew beno, herey beno; na dewe gmena piro, van'8, "mka ana pire tim am8rte 0 ma, feteliy8ne, nun werd8ne, gue werd8ne, çi wast8ne. Mica na pire ça zarre ra tever n8bena." Van& "ere` 9k Ona de esto? Zomon8 millet

era 0 pine, son& zarre de nia dan8 ke ejdair hao zarre dero. Cirani nat - dot ra xevere chile jtivini, vane,

v8sae, ejdairo de herCen çê nae dero ke, eke tever vo, na dewe butu sipeno, qedeneno. Na sen8 138tera nine arda, kerda na zarre!" An8, huy erzen8, zengen erzen8 piroder8, dan8 piro. Se ken8', mor hurendia xora nilewino.

Pasa8 dewe ben8 top, cir8 roze birn8en8, van& wert8' di roji de na ejdair ben8, ben8; nibene, sima, to ve laz8 tora pia sare kemer Lazek sonde yeno, moe berverna, vana,

"biko, na çi Mere viye, to arde, kerde ma sera? Hal mesel nia. Dewe ewro biya gerreceye, van& huy ardo, zengen ardo, se kerdo, Our kerdo, na ejdair ne hurendi ra lewno, ne dezno. Pasay ki mar8 di roji birrnay, van8, "bent, ber8; niben8, to ye laz8 to sare keme." Vano,

"Da8, axiri hale keme

Mor yeno ra zon, qesey keno, vane,

"Mi bere filan ca; ez laz8 Sae Morunune. Ez bine vindi. Ez erjino wert8 &men& piy8 xo vano, i ki am8 ke rni bar8. To ez xelesno, I ki nika ero mi fetelin8. Mi bere, vaze, Sa8 Morn kotio?' MI bere uza, mi piy8 mi de. Waxto ke to ez dune 0)78 mi, piy8 mi ki vano ke 'hey, qulo diling, to =ode mi kerdo, ez çi mirod8 to bikeri? Terkiy8 zerrnu to den, ostor to den, let8 na suka xo to den, q to di, tu çinay ra bena raji?' Piy8 mi ke qi dano to, tu h8q thowa8 ra raji meve, vaze, 4tan8 qilika xo bide rni; eke n8dana, ezi ki thowee n8c8n" - ▾

Mon beno qisk ek, tepia yeno halo vir8n, kuno pistin8 lazeki, lazek c'eno, sono melmeket8 moru. Sono, vano, "Sa8 Moru kotio?", va.n8, "Oo ha uzaro."

Ceno, sono uza. Mor dot ra yeno lazeki sera, vano,

"Tu ca ama?" Sare mori vezeno, vano,

"Mi laze to diyo, tore ardo." Vano,

"Hey, qulo diling, tu xer ama! Hot serri laze mi biyo vindi, to na laze mi koti di, se kerd, koti ra ard, cituri berd, to cituri no fetelna?" Vano,

"Hal - mesele mm u moa mi nia. Mi berd uza, mor cond serrio uzaro. Nika ki dewe hesiye pe, biyo ejdair, zerre dero, pasa ki vano, `bene, bere; nibene, to sare kerne'. Mor ama zon, mide qesey kerd, tepia biyo leyr, mi nao tore ardo."

Sae Moru cire nun ano, cay ano, qewa ano. Nune ho ki wene, qewa ho ki simene. Vano,

"More mi, ez xore son." Vano,

"CI to derine? To laze' mi ardo. Lete suka xo to dine, terkiye zerrnu to dine, ostor ra to ver fine, ci to dine?" Vano,

"Hail wesiya to bido to! qme mi ki thowae de niyo. Zerre rni koto ha istane qilika to. Tu ke dana mi, bide; nidana ki, Haq raji vo." Old vano,

"heywax hey, to cao xiravin de ez pê gureto." Endi mezbur maneno, istane vezeno, dano ci. Vano,

"Biraé mi, no istane sure mino. Na suka mi, qiye mi, her ciye mi butu na istane sero. Waxto ke to no berd, to ke no list, to ke qi mirode wast, i mirode to keno."

Lazek istane keno becika xo, lawika xo vano, yeno, kuno nejdiye ceyi, istane xo leseno, zu cariyé veji-na, vana,

"Birizne viraze! Hurendia bone made koske virajiyo, zerre chemi butu tafistao, legane nune tire zerre de potao, cite xasi tencik de bigiriye." Lazek yeno ke ci bero: saraiya! Sono zerre ke, nun potaiyo, xasi sere girine. Eke moa ho ki a vere huska xode ronistiya. Na vana,

"Bike' biko, tu koti menda? Ez vesano, tesano, tu cond roji siya." Vano,

"Dae, thowa nibeno, ii tesaniya xo onte, mi ki persaniya xo onte, ezi k' qefeliyo. Raa mi diiri viye. Hele urze, thowa qulik de bone mae pey de nun esto, mire nun bia."

"Nero, biko biko, to xo sas kerdo? Bone mae pey ci waxto esto, sene bono, sene nu'?" Vano,

"Ti reye raurze xo ser, axiri ise esto, reye raurze xo ser! Bone ma esto, to agile xo werdo?" Cinike vana,

"Mi agile xo werdo, to werdo, biko, nezon ke?!" Cirkne urzene ra, sona; citur ke sona zarre, ci sero: eke dina saraiya, zerre rafistaiyo, nun, her ci ki esto. Vana,

"Nero biko, no ciko?"

"Dae, veng meke, Haqi ma xelesnayme!"

Zamane kuno werte, vano,

"Dae, so, na ce pasay de rose, vaze, Vena xo laze mi de, eve emre Haqi!" Vana,

"Biko biko, o pasae dewo, o cena xo ma nedano." Vano,

"Dae, tu su, kirsiiye mirodi ser rose, a vatis ra fek cplerm nibeno, tu so!"

Moe sona, lursiye mirodi ser nisena ro. Pasa vano,

"Nere, a pire cae ama; vesana, tesana? Loqme nun dae dere!" A vana,

"Pasae mi, Haq wesiye to do; ez ne vesanu, ne ki tesan. Ez emre Haqi, qewle pexamberi rê amune, ceneka to lazeke xo re wazen.' Pasa Huyino huyino, vano,

"Ma ke Haq kerd, dame ci; ma ca ci nedime." Yane, tene pe ceno. "Ma, ez citur ceneke sima dine? Serte

mi este." Vana,

"Sertune xo vase. Ma ke serte to ard hurendi, ceneke to ki beme." Vano,

"Pire, serte mi henie ke, ez ke sodir ustune ra, na kou ra deme tiji pencere mi niesto, bone' mi siye dere, na kou birizno, na werte ma nia chpe-diiz vo, bilbil nia biwano, hata vere *cevere* sima, cena mi ve siya sou, bag u baxcu ra eve siye gereke hero zarre. Peye coy hot roji, hot sewi baxce de gereke veyve bikere."

Pire yena *ce*, lazec vano,

"Dae, sa va?" Vana,

"Biko biko, serte ke ey vati, a az- uze made cine; ma ci bese keme koune werte xo rizneme, bilbilu ame, cena dey eve siye ame zerre, ba'g u baxce fetelneme, hot roji, hot sewi veyve keme?!" Vano,

"Dae thowa nikene, hale keme."

Beno tever, istane xo leseno, tepia cariyee vejina, vano, "birizne, viraze! Na koune werte ma u pasay birizno, bilbil biwano, hata vere *cevere* pasay! Meste mi ke cena pasay kerde rast, siye bero zarre na bag u baxce ma butu bilbfii tey biwane, hot roji, hot sewi ma veyve cena pasay bikerime!".

Sochi- pasa urzeno ra, cimune xo mist dano ke tiji esto zarre, vano, "nero biko biko, verasuno, ma kotirne herey!" Urzeno ra, pencere ra nia dano ke ci nia do: bilbili wanene, hata vere *çêverê* pire bag u baxce butu tey naleno, mirciki tey wanene, koe wertey rijiyê, biyo desta diize, tiji dota esto *cevere* pasay. Eke hae dawul u zurna cinene, pasa urzeno ra. Veyveo, yene, *çêna* pasay cene, bene. Bene ke zu xorteke hete *çê* piye ceneke beno, tey sone veyve. No lazec zof kay keno, toz keno laze pire ser, vane, "nero, no kamo nia honde kay keno, nia keno?" Vane, "thowa nibeno, veyveo, va xore kay bikero." Tey kay kene, hot roji, hot

sewi veyve cena pasay keno, cena pasay beno hete xo. Hire roji tepia o lazeko ke esqe ceneke biyo, *çêna* pasay ra vano, "'Verde xore pers ke, vase, 'sine to ciko?', rm ra vase!" Cenike pers kena, lazec roze vano, %yak dero", roze vano, "tha dero", roze vano, "haza de", roze vano, "naza dero". Cenike sew u roz bervenena, vano,

"Ez lee tode ra nikun, tu sirre xo mire nevana. Ez citur zarre de tek-teyna vinderine, tu sine xo mire' nevana". Vano

"Mere, coka vane, sima hermeti; tu nika sirre mi se kena? Na sine mi istane na becika mino, na istane becika xo leson, mi ke çı wast, Haq mire ano." Vana,

"Ma, bide mi, di roji ki deste mide vmdero!" Dano ci, lazec xore sodir sono. Na urzena ra, istane lesena cariyee vejina, vano "birizne, viraze", vano, "ne birizne, ne viraze, na koe werte pasay tepia ayne o koo, na bilbil butu oncia xirave vo, laze pire quliko viren kuyo! Heni dime kuyo, xore koli bero, pire tepia khuzik kuyo, hot dengiji ki ser kene, pil qawaxe reze, koski, raurzno ez ve na wastiye xore sime tede vmdeme." Laze pire dot ra yeno ke çı bero: dina xan u xiraviya, ne veyvika, ne ce, ne wareo, her ca siyo, veyvike siya ke moe hawa bervenena, zegere hawa khuzena, leyra pisinge hawa miyawkena. Vana,

"Biko, mi tora va ke, nia meke! Ma nune xo werdene, tu usta ra, to nia kerd, na miz kerd *cevere* ma." Vano,

"Dae, thowa nibeno. Belkia cerne Haq ise ma ano hure." Hore urzeno ra, kuno here' xo dime, tepia xore here xo cluna sono, xore koliyune xo ano.

Leyre pisinge ve zagare kune are, sone. Sane, reca dine boe ken& sone sone sone, hot roji, hot sewi sone, hot serri sone, *des* serri sone, sone vere i dengiji de vejine. Vejine, zegere ra vane, "tu na bin de vinde!" Pismge vano, "ez na rae ve-

jine koske dine." Cero pisinge qawaxe virar kena, pisinge vejina qawaxe sero, sona. Sona pencere, miyawkena, cenike ang bena, chikena, vana, "wiyyy, pisinga ma naniya, ama!" Vano, "ama, ama, thowa nibeno. Bijere zerre. Pencere ra nia dane ke zagare ki hawa bine qawaxe dera. Pisinge sona, miyawkena, miyawkena. A pisinge ke sona, a istane vezena, erzena bine zone xo. Vana, ax ve miro vo, vesana." Ana, tene nun dana ci, se kena, pisinge kuna merru ra, merru feke dae ra, a virezena ra, bena ra istane, nisena ro davacer yena zagare ki fina xo, bena rast. Tae ca ke yene, zagare vana, "na istane bide, mide vindero!" Pisinge vana, "mide vindero! MI ardo, istane mide vmdero!" Zagare vana ke, "tene ki mide vindero." Tae ca ke yene, pisinge istane dana zagare, zagare ki ci vinena, xil bena, istane gmeno zerre dengiji. Na pisinge ve zagare ra jiiivini xeneknene. A vana "to nia kerd", o vano, "to nia kerd". Uza de jiiivini xeneknene. Jaye yeno, vano, "weey, ero guna, ni vesane, heve mose veze, berze nainu, ni vesane nia jiiivini wener Mose vezene, erzene ci, heto zu a wena, heto bin ki o weno. Gula mosey de istane oncia hete pisinge de vejino. A zircena, vana, "istane nao gula mosey de, ez endi dan to!" Istande xo cena, sanena rae. Endi ke zaf yene, senik yene, rew yene, herey yene, yene vere Overe wayire xo. Pisinge flat ra, dot ra miyawkena, Wane kena werte penake xo, dana wayire xo. Istande ceneno, lew nano pisinge ra, nano zagare ra, vano, "dae, nao tu va ke ke pisinge çi ana, zagare çi ana; roza na tenga nianene de nia de, mire biy lozim:"

Xelesino ra, istane leseno, vano, "binzne viraze! Koske mi kosko wren vo! Na qonage pasay tepia qonago viren vo! Bag' u baxce tepia biwano, hama peye berjene pasay de kharolye rast vo, cena xo ve lazeki ra tey hewn de vel" Peye coy pasa urzenu ra ke nu ciko: oncia dewr dewro virenoi reye peye berjene xode nia dano ke kharyole de uza de rast biyo, lazek ve cena xo tedere. Urzeno ra, lazeki dano xismekare xo, bene cae peye hot kou de lusene, xevere laze pire r6 rusnene, vane,

"tu wastiya xo ke wazena, nawa thara, be bere". Vano, "ma, sima ke o sare kerdo, wastiya laaqa mi vinene, ezi ki an:' Ano, newede hot roji, hot sewi veyve keno, sono, reseno mirode xo.

MEKE

Meke !

veng6 mi teyna meverde
b8hisir u b6wayir mi ca meverde
RC.iy6 xo zerê destan6 mi de bide we
Por@ xo bike wert6 kilama
To kilaman ra pers bikeri
Kamci lome mi kena bin6 hardi..
Kamci zeria mi erzena tever..
Kamci azmk dana we tiji ra..

Meke !

Mešo caya serde
Zeria mi ra dari mevinde
Qat bike astar8 ma hena gar6
Wexto ke ti şona
B6, raya i an ra ma pia şim6

Meke zeria mi, meke!

136bextiye mia ver&" Overan0 ma
Dar u kemer xo dinna berbiş mefiye
Wusar meke paizo pey'k
Amnan çelê zimistani meke

Meke zeria mi, meke!

Q6raiş6 mi xo dima teyna meverde
Pe6 xo T0 ray0 mi merişne

ATRAM

Nuras Quintetti de mobet

Perskere: **Beta' Tarhan** Almanki ra ciarnais: **Mesut Keskin**

*Albume Mikafi Aslanio newe „Xoza" de lamka
„Serva ma" esta ke One ma „Nuras Quintett" ae
vane. Na gruba ke nika ra zafeteni pe qail biye,
tey jii mobet...*

(Dilan Dogan, Birsen Tarhan, Dilan Top, Elif Gademir, Betiil Tarhan)

Ezae gruba (kome) „Nuras Quintett"i hae xeyle waxto Mikail Asian u Cemil Qocgiri ra derse cene. Venge ni telebu hergi jil xo xaso u karakteristiko. Muzik wesiya Mu de merkez de ca cêno. qeney mintiqane Desim, Varto (Gimgim), Erzingan, Qocgiriye rae. Ni sagirdi Almanya de ame dina, naca biye pfii u universitane nuxtelrfu de qrsme (bbliim) xo de wanene.

Hedefe Nuras Quintetti uyo ke qeyde muzike otantiki reyna wes kere u komunikasyone ci be muzike Ewropa Wertene rone. iye malimane xuye muziki ra cesitane muzikalu kulturane Mezopotarnyae ewroenu sero derse cene.

Sagirdi hakime aletane muzikie u ninu ebe hewes u kreativiteye (afernais) do girs Grime. Aletane muzike Anadolıye ze thembur u saz u curre u qawal u mey u defe ra serkewte, alete rocawani (gerbi) zê gitar u fluta yane u alete pirodaisi ki hete Quintetti ra yene arutene.

KurdId, Zazaki, Tırki, Herrnenki u Almanki ra ktlamu vane.

Mi ezaane Nura de reportaj virast u imkan di ke xeyle ci m u ra u heqa Mu de bimusi.

Betii Tarhane: Man Top, esN to koti rao u twa mka 9 kar kena, se kena?

D.T.: Ez Kirdasane (Kurda Elewiye), Desim rawane u ilmane ekonomiye sero somestre 4ine de wanenu.

B.T.: To muzik se nas kerd?

D.T.: Waa mi be zamae mi sera mi muzik nas kerd. Mi ke dest kerd arntena heyderi, ez o waxt tabi hona hawre ci nebiyane ke zerre muziki de ci esto.

Seba to sent' !milk muziki esto?

D.T.: Muzik roe isani arasneno ra. Na dina ra remaiso, fantaziyanne to u dina to ser. Her ci ra raver leteo ke rindek'ero. Jii haceto ke ti pe sikina her tim xo ifade kere, zamano hewl de ki, xirab de ki. Muzik tarixe tiiyo, awa ke to diya,

uyo, karniya tiiya. Muzik xeyle ciyo. Hama ciyo tewr muhim u rmdek nuyo ke, mi saiya muziki ra dorm& xo de isane nndeki nas kerdi, tam na sebet ra ki muzik her claim wesiya mi de merkez de ca ceno.

B.T.: Ti cand serrio alete xo cmena?

D.T.: Ezo 5-6 serrio heyderi, serre ra jede ki thembur onenane.

B.T.: To kami ra derse gurete, mka kami ra dna?

D.T.: Mi sifte zamae xo Ali Ereli ra dera heyderi gurete. Ali sera ki mi tepia Cemil Qocgiri be Mikail Aslani ra nas kerdi. Lewe Cemili de mi serre ra zedero ver kerdo ci, dera themburi cenane, na cat ra ki hiremine ra musenane.

B.T.: Waxto ke aletê xo anena, sera ke kilamu vana, zera to ra 9 V6reno ra?

D.T.: Qese da zaf wesa, mordem ke kilamu vano, tey ki alet aneno; hama ez tey vecenu ke hona xeyle kemiya mi esta. Mordemi ke alet guret xo dest, sero ke lulami Id vati, elbet ke herne ci pe nainu neqedino. Lazimo km. urmd kenane ke ezo hona xeyle ci

B.T.: Ti mica ki Nuras Quintetti de onena. To na grube se nas kerde?

D.T.: Mi ezae Nuras Quintetti mektebe muziki Kreativa (Mainz) de nas kerdi. Fikre malime ma Mikail Aslani bi ke ma pia bicinime.

B.T: Suna Nuras Quintett rey veciyay sehne, ney ra qeyr sima televizyon de ki veciyay. Tiya ke newe kewta na grube, ti xo aturi veciyais ra raver u tepia? To sen6 tecribey day are

D.T.: isan ke hawre ci bo ke kar u gur'e xo rast keno, sero ki eke mordeme muhimi lewe de vmdene u phisti dane isani, o taw zerre rnorde-

mi tun wes beno, xo tibariye de veneno; tecnebe hewli ya ki xirabini be, ferq nekeno. Ni tecribe hewli Id, xirabini ki dairn fayde xo esto, elbet.

B.T.: Ti se vana: Kariyerê sima6' muziki N.Q. ra pia pturi beno, kariyere tiiyo sexsi pturi beno?

D.T.:Ma hona smfte derime, hona ki isala raa derge vere ma dera. Xoji be gruba ma re ke hem Mikaili hem ki Cemili nas kenime, u ra ciye musenime. Ma ke qedre ni sanse xo zamt, eke hazirime ke sero xeyle ci kerime, o taw ez inam kenane ke pe masulane paku vecenime.

B.T.: Wendoğanê p6seroka (perloda) MA ra ki çiyê vana?

D.T.: Huê do zaf undeko, jii zono ke roca ewroene de senik qesey beno, tede jii peseroke vecene. Zazaki zone do zaf khuleliko; ez zaf kun ra xo ver ke hata nika mi jii domaneki ra nehesno ke ni zoni qesey keno. Ma u ply gereke domanane xo de zone xo qesey bmkere, çike teyna domani sikine jii zoni pay ra verde.

B.T.: Zaf wes u war be, Dilan Top, fil u emelê to rast Oro!

B.T.: Elif Gkikdemir, baime to. Ti Erzmgan rawa, beni ma?

E.G.: Heya, ma u Ore mm Erzmgan rae. Esle ma u piye mm ki Desim, Pfiemoriye rao.

B.T.: Elif, ti mica se kena?

E.G.: Ezo malimine wanenu, giraniye Muzik u Matematik sera. Ez ke car serri de biyane, mi rew dersa muziki gurete. O sure ez hunde ke heyrane fluta yane biyane, mi wast ni aleti

Ses serri de ke biyane, mi dersa fluta diize gurete. Eke kewtane hest serri, mm dest kerd terbiyete (egitim) fluta yane. Hest serrane xo de mi Mikail Asian ki piye xo sera nas kerd,

ez siyane kurse eye themburi. Hata ke mm ver kerd universmte, mm terbiyete xuye fluta yane de-warn kerd. Eke hona des u phonc serri de nebiyane, mi dersa sani (terbiya vengi) Konservatu-are' Peter-Corneliusi de gurete. Serra 2011yine de, des u hest serri de, mm dest kerd universite, qmsme malimine de, gismo sera muzik de fluta yane, gismo yan ki san bi. Yane, des u hire serrio ezo fluta yane menu.

B.T.: Muzik to r6 çı ifade keno?

E.G.: Muzik erne& rnino. Ez ke kewtane ra zon, nekewtane, muzik virazenane, ezo emre xo ro muzik wail. Roca ke ez lulame mevaci, nebe-na, cina. Muzik ji1 itaciya.

B.T.: To Nuraz Quintett se nas kerd?

E.G.: Ezo ke domanina xo ra nat Mikail Aslani nas kenane, ma xora tim pia cmftene. Hala ke Cemil Qocgiri de xora zugane (tim) irtibate ma bi, tim pia anitene. Hata ke Mmkail Aslani Paijia Verena (Eylul) 2012ine de mm re teklif ard ke jü grube pesani. Ey zarntene, xora geyale m bi ke tey biguri. Ez her ke si, geyale xo ra benane nejdi.

B.T.: Sima waxto ke pia sehne guret, zerre' to ra çı Wreno ra?

E.G.: Seba mm tecribe zaf west. Ez kunane firkepe0, cm ra zaf zewq cenane. Ma phonce-mine ra her kes muzik ra hez keno, coka ke qe cetiniye nancenime, eke pia anenime. Ma ke sifte veciyayme sehne, Mmkaili phmsti de ma, a ri ra zerre mm rehet N. Nika ma ge ge teyna vecinime sehne. Nia ki zaf weso, heybetu ra nezanimime se kerime. Heni zanon ke gosodari pê ma zaf qail bent. Hata mka ma kritike pozitif hesnay, nae sero ez zaf sa benane. Ez kefilane ke ma ekipe do hewlime, nae ra tepia ki finime ra ser.

B.T.: Ti wendogane MA re se vana?

E.G.: Raa ke mordem zerre ra pe inam inam beno, a rae ra

B.T.: Zaf wes **be, Elif Güikdemir.**

B.T.: Nika berime to, Dilan Dog'an. Ti nuxuriya cenana, hem ki wayira tecniya. Ti koti rawa, esil ser?

D.D.: Ez Sevaz rawane, Divirga To; ci ra Q4N-giriye ki van& Pinka mi be khalike mt ra vane, esle ma Desim, Pulus (Ovaage) rao. Ezo Stuttgart de, Akademiya PoPia Alimane de „produktore artistine" (artist yapimcisi) wanenu.

B.T.: To muzik se nas kerd?

D.D.: Saiya *ce* xo ra. Ez *c8y8* do girs ra yenane, uyo ke hire aji tede piare. Pilane ma her roc muzike qewmi (halk miizigi) gos dene. Sureo ke hona teyp est bi, pinka mi be khalike mi ra pe teknik nezanitene, ez ke sesserriye biyane, mi ci re yardim kerd8ne, teyp eyar kerdene, ra-ver guretene, reyna onitene, veng kerdene ya, kerdene senik. Zarnan8 ra tepia mi xo xo re ki nia kerdene, **cike mi** zerre xo de qeydey (muzik) bell kerdene endi. Ma u piye mi ke gina piro, ezo muzike qewmi gos danane, mu ez guretane, berdane dersa themburi; ebe na qeyde mi muzik nas kerd.

B.T.: Zaf qurdesano, teyp ra be dersa themburi. Muzik to re 9 ifade keno?

D.D.: qesite dê komunikasyonio bino, sene zon ra beno, bibo. Muzik be xo zono. **●** zono ke kainat de ti p8 kuna irtibat... Heya, ez kenane ke p8 kilam u qeydu kainat de, hard u asmen de qesey ken, her ciqa ke sima re tamase bero ki.

B.T.: To kami ra derse gurete?

D.D.: 1998ine ra tepia mi di serri Veysel Aydini ra derse gurete. Xeyle waxt ra tepia, 2007 Man bi, mi Kadir Kaya nas kerd, ci ra di-r8 asmi teoriya muziki rnusane. Nae sero sanse mi bi ke Talip Ozkani ra ta8 teknikane onitene sero derse bicêri. Peyniya peyene de mi Mikail Asian u Cemil Qocgiri jii konser de gos day; seda u qeydeye ke mu cinitene, ez guretane, berdane. Sedeye hen8ni biy ke, iyê ke mi hata mka gos day bi, m u ra ki xeyle khani biy. Nia mi da piro, çê xo bar kerd, ard Mainz ke Mikail u Cemili ra derse

B.T.: Ti ke alete anena, zerre to ra çi vereno ra?

D.D.: qetino, cituri vaci... Ez alete xo thembur de xo butin venenu. Pal-0 de mino, seda u qeydey zerria roe mina bele.

B.T.: Nika ki Nuras Quintetti ra pia cmena.

D.D.: Se ke ti zanena, ezae N.Q.i telebe Mikail u Cemilie. Ma cia cia waxtu de derse guret8ne, coka ma jiiibini nas nekerdi bi. Zamane ra tepia Mikail Aslani vat: „nika waxte xo amo ke sima jiiibini nas bikere." Yane, N.Q., hona ke ezau jilbini nas nekerdi bi, est bi. Mikafi Aslani Nuras Quintett na ro.

B.T.: Ti se vana: Kariyere simae muziki N.Q. ra pia oturi beno, kariyere tiyo sexsi oturi beno?

D.D.: Eke mi ra pers kena, muzike mao khan (urfi) de kariyer Ono. Wejifa ma awa ke, muzike xuye khani, kulture xo bidime aze newey. Mahme ma Mikaili reye vat ke: „Vengo ke kainat de silam do, vindi nebena." Hata ke no hedefe ma perinano, N.Q. tim paan maneno.

B.T. Heq to ra raji bo, Dilan Dogan. Karaktere de tiyo to re xas esto. Fel u emele to rast sero!

B.T.: Birsen Tarhan, tı ezaa tewr Onca. /burl to ra ki wazenu pers ken, tı koti rawa?

Bi. T.: Ez Varto rawane, ci ra Gimgim ki vane. Maa mi Gestermerde rawa, piye mı ki SeKuge rao. Ez hona sonane mekteb, ezo use biqedeni.

B. T.: Birsen, tı cand serrio muzik virazena?

Bi.T.: Hest semi de ke biyane, o waxt ra nat, esto, Ono, muziko. Sersebetey ney fluta di.ize bi, tepia gitaro klasik, dima ki bagleme (heyderi), nika kemane (viyolin) ki cinenu. Hama heyderi aleto sereno, uyo ke ez xo tede venenu, pia xeyle waxt viyarnenu ra. Ez xo malime xo venenu. Na maben de ez be xo Id dursa baglemey danane, mi rê zaf ki wes yeno. Ez be xo heyderi musane. Elbet ke mı piye xo ra ilham guret, o ki hakime i aletio. Ez be waa xo ra ebe kilam u qeyde Anadolıya rocakewtene (gerbi) bime pil, hala ke yê hete Vartoy ra. Her rae ke ez bagleme xo cenane xo dest, cinenane, ez jii dina bine de benane. Qiye do mistiko, huzir dano mordemi.

B.T.: To N.Q. se nas kerd, hata mica sene tecribey day are?

Bi.T.: Saiya ustade ma Mikail Aslani ra mi N.Q. nas kerd. Ma phonc Oney saiya ey ra jüibini di. Her rae ke ez na grube de yenane telewe, cinenane, zerre mi zaf beno reet, qe jü helme ki poseman nebenane ke germ ra pia wa.xte xo viyarnenu ra. Uyo ke ez N.Q. ra raver ki veciyay biyane sehne, mi xeyle intibae newey gureti. Hama mordem ke grub& ra pia vecino sehne, zaf ayo bino anebiyaiyo. Ez ustade ma Mikaili ra ki Xeyk çi musane. O tim vano ke, „...mordem gereke xo xo re bicino, tepia alepik daena mdcli r'e ne... Mordem gune zerre ra bicino, vaco; muziki zerre xo de biveno ke sale koke xo, kamiya muzike xo pay ra verdo, az be az bifetelno. Kamo ke nae bese keno, mane muziki zanito." Her gama ke ez vecinane sehne, qese ey gose mi dere.

B.T.: Suna nae ra tepia pia se ken& ti vana?

Bi.T.: Ez heni zanon ke ma Nuras Quintett finime ra ser, zaf benime muwefeq. Nia tede rindek ver kerd ci, heni inam kenane ke nae ra tepia ki heni beno, ake ma xo xo re unenime, vanime, qira ke ma pe benime sa.

B.T.: Ti wendogan'i MA ra se vana?

Bi.T.: Seba ke zone ma u piye ma, aze ke ma ra tepia peyda bene, mu re paan verdime, ma gereke zone xo meverdime ra ke vindi mebo. Fel u emele peseroka MA rast sero.

B.T. Heq raji bo, Birsen. Ma ki to ra vanime, fêl u erne* to raşt Oro!

Wend* peseroka MAe delali, ez ki ezaa N.Q.iane, qese mi ki qese çar Onano.

Ezi ki bona sonane universite, ses serrane xo ra nat anenane. Waa mi Birsene xora mobet de vat ke, ma koti rayme.

Muzik mi re ameo ke ez tede arasinane ra.

Muzike xo de ez sikinane xo tey biveni, tey jü bi. Ez heni zanon ke taliye ma phoncemine guriyo ke ma Mikail Asian be Cemil Qoqiri ra nas kerde. Ney sero ki, ma wayire lukse henebi bime ke, lawika „Serva ma" re studyo de qeydane profesyonelu virajime. Ma ni hurdimine hostau ra zaf çi musayme. Name Nuras Quintetti ra ez reyna qailane ke Mikail u Cemili ra vaci, Heq raji be. Ez heni inam kenane ke, ma N.Q. ra pia rind finime ra ser. Ez be zerri u can ra q'enu de waxte•xo viyarnenane ra, kilamane newu malimane ma ra musenane.

Wendogane peseroka ma MA ra ki nae wazene vaci: Ma zone xo re wayir vecime, qedre ey bizanime, xo vira mekerime.

Zaf wes u war be, pir u khal b'ê!

Bead Tarhan

Sere0aina ma

Hilseyin Aynlmaz

Xe18 waxto serba roca siae ebe tat' ambazon'a yem pêsêr, hem 4e Gulane hemi ki 15e Paiza Peyene ser temiyon de camatun kern. Tertele Desimi cito' biarirne zon ke hem sarê dina berm ki hometa Kirmanciye ebe zerrewesfya vatena ma qebug kero.

Peyniye de lye ke wayire derdie, aqle xo, are xo t8dine kerd jü, vat: "4e Gulane roca seresiaina mawa". Heqiyê ke pers kene, no icad, kale ma n8bi, mara raver esti bi. Ma sade venge xo tene kerd berc. lye ke wayire derdone, wayir8 khulone, inon ki qebug

6.ezebe henenfa amay ke... Vat, gereko kemere kemere sero, lage dare sero, sere ki lese sero nemano. Xora ke heni kerd, zulmo hen 'en isane ma'wa bi ke dar u her, mor milawun, filer thur'a çı ke esti bi, herde dewrêsi de hemuye ni zulmi ra nesibe xo guret!

Qirayse domanun, qirays8 ciniyun, c8nekun veciya ersu ala, veciya asmeni hama ne kes hesiya p8, ne ki kes cire wayir veciya. Teyna bi werte dere u derxanun de. B8kes, b8wayir...

Dime ra sere mordemane hewlun karisnay, berdi Xarpit, uca de verê pilone Tirkun de tek be tek sanay tever. Hurendi de ebe her jü serey ser haleti gureti. Bado ni haleti tame rê bi gezna, tattle rê bi chik, gmay cero, ware - wurt tede tuna, wele vay de, cira az u uz nemend. Vane ke kerme dare ki n'ebiyêne, De'sim de hende zav - z8c ningone zorbazun ver nesiyene.

Hemuye ke qeydiye, goneweran8 Desimi itha ra dest - pae xo heni siy, kinces xuy8 gonini yeti,

lunce sipi gureti pira. Vat, cdawa mina phoncsey serriya'. Peyniye de mi na ebe adet u tore xu'ya hale kerde, cira xelesiya ra.

Mepte Kirmancun tici verra vergon'ne mend. geng8 herre cir8 nesib nebiye. Hurendia mezelane kesi beli niya. Tae qir kerdi, ta8 kerdi vindi.

lye ke herd8 deweesi de wes mandi, gull hawa ra kerdi. Va ke, coron roca rinde nevinio, kerdena ke ebe ma'wa kerde, az u uze inan'a pers biro! Guna ma,

kerd. Ez von, mabene ni rocun de ferq cino. Hem 48 Gulane hemi ki 15e Paiza Peyene mare sersiaina, roca siawa.

Uca de se bi ke, ma vayme `roca siae'?

Howta u phonc serea raver ewro na roce de hukmates Tirki qerare qirkerdena Desimi da. A roce, yane 48 Gulane de Angara de amay peser, ferman8 aesimi da. Serba qirkerdena Kirmancun ser qanun vet, o qanun da jü goneweri, gonewer rusna Ktrmanciye (Desirn) ser.

guna domanun hebino sia bo vilê kheri de, ebe korde rasaniyo.

Zewte domanun, zewte' ciniyun be cenekane azebun, zewte sewun ebe bekesun a roce be na roc'a bi mor, pilosiya vilê dewleta Tirki ro, axe neverda ra, mecal ci neda. Her ke deste xo ayne de set. kerd, Desim ama

Bara mare xelexe waxt ma dirbete xo darde we. Derde xo, xo be xore vati. Maben ra serri amay, si!

Ni serron ra tepiya cenci veciyay, torni veciyay, qabuxe dirbetione Desimi newede day ya, newede hemuye ame zon, koti dowa Kirmanciye dime. Hiris serro ke na dowa sero dane pero. Tae merdi, tame zaf ejjiyat di! Peyniye de mka vane, `bere, qesey bikime, jtibini de berime were: Ma, na qesa rinde re kam sa vaco?

tye ke firma xo hawa ra biye, vere xo de qe kes nediyene, kes nas nekerdene. Nika hao doce xo

no ro, vane; "ma sima de birayme, zone sum esto, adet u tore sima esto, itiqate sima esto". qiqa rind vane, heni niyo? qime ma rosti bere, ma sa vacime na ninge? Simara Heq raji bo, xere xo, sima peyniye dee her ciye ma qeblu kerd, harna hona peyniye de ci zure sima este, nae ra tepia se ken& beli niya!

Her kes zano ke, seresiaina ma teyna 37-38 niyo! Uca ra raver ki ma dayrnet ejjiyat diyo, hona ki vineyme, hama nete ma uyo ke, her serre na roce biarime zon, vacime; "na roca seresiaina mawil Vac& "Na roca siae de 70 hazar isano Kirmanc ama qirkerdene, serba welate xo, serba zone xo, serba itiqate xo. Gereko risiaina inun, telbisiya inun, riye inun sanirn sare dina 10'1 Ni derde xo vacime, aera na roce de gereko her kes luncone siau piracero. Ze Roce Xiziri, her serre na waxt de berime telewe, bins u hest deqey teberra pero pia ronisirn, olone xo ci fim, miyazun vila kim, serba merdone Desimi na roca siae de tedine biarime xo viri.

Haydar Şahini de kitabê musaena

Zazaki sero repiirtaj

Serkan Sariataş

Kam ci zano, cend hazar serre ra raver bi. Ze bîbîli wanene domani. Reqe0yae, jian de kut tewt, dewres. Taine veng dardi we, berc kerdi Oar& Kirmanciye. Negmayme waro ke ravejime. Tima her waxt xo seroyme. *iare ma girani, reqesine gegane, negmene waro. Waxt dole xo onci ano peser, onci kune qerecore, teboji de. Qe kes meterso!

"Mileto khan si koti?" va ke waxto nejdi. "Nao naca derime, bere venge ma; mao naca derime, bee& sere ma ser."

Verde ra hata na roce amo Kirmancki. Mao pay rayme, ze qersuna polati sere' cigera hewn& xersiji de pime. Kam vano Kirmancki mireno? Xo hesiye!

Hayar Şahini lutabe musaena Kirmancki nusna. Kitab "FAM"ra 272 pelg'a veciya. Haydar *ahin kitab sero ciiab da persone m.

"Dewa Manse ra ciranê mr Baba Xtdir bi rni di. Ey ra pers kerd; i ki rni ra vat; "ma vanime albaz".

Serkan Sariatas: Ma be xer di.

Haydar *Ain: Xer bê silamet.

S. Sariatas: to kama, ci waxt kamci suke de ama dina? Şikina xo naskerdene de?

Haydar Şahin: Ez 1956 de qeza Erzingani, Tercan ra nejdi dewa Bagi de amu di. Dewa ma nika qeza Erzingani Cimine serewa. Ez 1986'ra nat Zon u kulture xo sero gurinane.

**EBE VATENA TIRKI
KITABê MUSAENA ZAZAKI**

**TORKVE AVIKLAMALT
ZAZACA CleaRENME KITABI**

(Kuzey vacasi - Erzincan Apo)

HAYDAR ŞAHİN

S. Sariatas: Kitabe to name "Ebe Vatena Tirki Kitabe Musaena Zazakrya veciya. To ci waxto ni kitabi sero gurina? Çı nigitiya zerre to ke, to na kar sero emeg da?

H. Şahin: Phonc-ses serrio Kitab sere guriyane. Emser bi nasib, qedena, nika ki Tirkiya de Vilaxane Fami (Fam Yayinlari) de veciya. Zaf serseveti bi; serseveto jii 1986 de albaze mine Tirki mi ra pers kerd ke "sizin dilinizde bizim `arkad4 dedigimiz s6zciige ne dersiniz?" Roca Heqi na cekuye ser amane — Oyane, niama mi viri. Dewa Manse ra cirane mi Baba Xidir bi mi di. Ey ra pers kerd; i ki mi ra vat; "ma vanime albaz". A sope de nu zanit ke mi zone' xo, xo vira kerdo. A roca, na roca zone xo, kulture

xo sera gurinane.

S. Sariatas: Kirmancki (Zazaki) koti de qesey beno?

H. Sabin: Erzmgan, Dêsım, Qewlig (Bing61), Xarpet (Elazig), Şêvaz de Zera, imranb., Divirge, Adiyaman (Semsitr) Aldit5 (Gerger), Amed (Diyarbakir) de zafe cau de; Erzurum Xnus, Telurtan, Çat, zerre Erzurumi de qesey berm.

S. Sariatas: Şındorê Kirmancki gmeno koti ro?

Cer Şêvaz ra hatan Varto-Tekman, Gimixane ra bice hatan Sewrege u Gerger. Meseta vacime ke hate Bingoli, hate Vartoy (Gungim) de, Erzingan de, Desim de Kirmancki qesey beno.

S.S.: Mabe'ne'' nina de 41 esto, Kirmanckii cend feka yeno qeseykerdene?

Zazakiye Zimi (kuzey) (Desim-Erzingan ra)(nits, Varto, Zera, imranh, Divirge); Zazakiye Merkezi: Çewlig, Xarpet; Zazakiye Verbaroci (Orley): Cermuge, Sewrege, Gerger u tae cae bini.

S. Sariatas: No kttab to kamci usira virast, na ro?

H. Sahin: Na kitab ebe usule derse be derse virast. Mt giraniye dê mektebo virên, mektebo werten, lisa. Iye ke tenena berz wendo, i xo ra tenena asane/rehet sone ser, khav kene.

S. Sariatas: To kitab sebeta kami nuste kerd? Yanê iyê ke jian (zon) zane, ina re'; ya iyê ke qe ne'zane', ma re'?

H.Sahin: Na kitab iye *ke* nustene u wendise Zazaki (Kirmancki) nezanene, hem dine (mu) re, hem ki iye ke conî (caran) zone xo nezanene, serba dine ki nusto.

S. Sariatas: Berxodar 136.

H. Sahin: To ki zaf wes bere.

KOT1 DERA

Por6 soni biyo derg
Zon6 roci
Se vano

'bere' rod mi
Tu ptir merda

Feteliyo to de
No clines dina
Teyna ça siya

Veng6 cigera mi
Qesey n6keno so
Tu çutır
Kami berda, n&vano

dara
koti dera

Nika to Oya?
Pelga pmb' mı
siya?

Ez zonen ke çimê to xona a rae rao
Ez zonen ke dest& to xona i dyi ser dere'
To xona uca dera

Gula demi
Paiz6 cihani
To Oya?

Ca&' mı biyo viran

Arzu Karadag

* , Limon, ZerKefilo Teze

Teslim Sangiil

Limonun werte ra lete lure, brhengne tezerre, hente 2 Lt. awke cira vecire. 40 heba siri thole serde kire, werte ra 4 (car) lete lure, 1 (jii)'yi ki 300 (hiresey) gram zencefil teze bo, ze patesano (khartolano) thole serde lure, hente didanun qickek (hurdi) hurdi lure.

No ciyo ke sima kerdo are (hazir), suse (khavanoz) sima hente hire Lt. bibo ke tene qowus brmano. qiyo ke sima kerdo teare, deverdire werte susi, nejdiye 20- 25 (vist, vist u phonc) roci elger kire (bivindarne), her roc jü gerege bicelqne, ucara tepia yeno ra (beno hazir), amen ceno. Thame xo tirso, thuzo; hente khocika werdi feke xo kire, strna ceneqnenno ra, cmg bene hurindia xora, hente ke thatne xo qewmo.

Her roc lele ra (fecir ra) ara sodiri ra nem sate (him deqa), jü ke sami ra nem sate raver khocika sorbtka werdi'ya werdene bicirê, werte suse cay kere, teneyi awke ser verdire, bicelqne, bisimire.

Mr6 xo pko?

% 100 (se ra se) et kire, xe're xo amo wcrê (% 100 kamtlanmis yararlar)

ihta Gazi Mah. de xatuna koktme esta Vacuge ra, va, Vacuge ra be lace xu'ya dana ardene, kena ham, sunena, vana "mt ke no ilac simit, qe qefeliyayne nezon, helme mt teng nebena, her serre don ardene, Mon ham, simon."

1. Thamare ke thone goni ra biye teng, bene pak (kollestrol)
2. Gonia thamarun rem ra bena pak

3. Kemerane velikun vilesnena ro, raa miji bena pak, awka zediye bezne ra ercena, masaena cendegi nisena.

4. Romatizma re rmdo, deci bene kemi

5. Goni bena germ, serde necine

6. Cansemlciye yena sima, bene quwetin, newesiye ra diiri manene.

Ni ilaci ke bisimire, thamarane qelbi ra (zerria bele ra) bypass % 100 (se ra se) emeleti ra reyneno ra. No derman nejdiye 11 - 12 serrio ke ez hesino pe nezdiye phonc serrio ez nailed re salix don.

Jü ki her roc mtlet tenena zerrewesiye ra wesina xo xere ni ilaci ra qal keno

Not: Mica ma vanim ke, sirke saane tabiyu, suka Boluy rao ke xas vtrajiyu, ey bigurene.

Veyvê Milaketu

Hasan Yfidtz

Qiyoy ke naza araze biyo, j8de itiqat u tor8 mara bingey gureto, unciya Id çiyoy ke amoy ra fikr8 mi, geyal8 mide biyo; helate p8ro wesiyay domanenya mina zelala.

0 waxy ez hona hawt - hest serri de bine. Ma virênde (\Tee coy) dewa mazra Birastige de mende-ne. itha ma h8niyo ke cira agwe simitthe, wert8 zu hge de bi. Agwe uza ra am8ne. Hata agwe rest8ne 9rtike, hevix8 biy8ne zelal, zerr8 lige de mor u, bequ geviji dêne. Na ma zanit8ne, ne çare ke unciya ki a agwera ard8ne, simit8ne. Î h8ni ra se game c8r h8niyo de bin bi, agwa dey tenena pak u zelale biye. Narn8 na h8ni Qori bi. Zerr8 zu game de bi, coka ci ra vat8ne H8niy8 Qori. Agwa na h&j zaf wese biye; usar zaf serdine biye. Ez gegane siy8ne uza, agwe simitthe. Sar8 dewa ma, eke biy8ne verason, domanan8 xo temey kerane, vatene, „yamu kamu; het8 h8ni ra meser8, uza ejdair esto, domanu beno, weno!" Eve na qeyde domani tersn8ne ke çêu ra diiri mes8r8. 0 waxy vergi, hesi hata zerr8 dewe am8ne. Kam 9 zaneno, belkia Id pil8 ma ninu ver tersay bi.

A roze siliya de hewle vortha. Hekmeta hen8ne biye ke, tu vana sae ke asrn8n qilasiyo ra, cira 0iem qurfiyo,

hini kerdene ro. Maa mi zir0, veng`a mi da, va ke, „bivoze b8, s8r ke!" Miya Heqi gum ro game ser, cor de hewro sia biyo ve gindelik, Heqi zinala ho este gohk8 game, ejdair ont, berd. Ez vostona, sine, hama çu hake eve ci nerestune. Mi miya Heqi u hewro sia ra qeyr thawa n8di.

Hata new serri mi h8kat8 nian8ni zaf hesnay. Gegane ters8ne, gegane sas biy8ne; geyal8 mide zaf 9y8 bini Oda biy. Di hire serri ra tepia ez ke newe mektev r8' qeyd bine, serr8 mi xeyl8 v8rdi bi. Na rae ki 0 ma Der8

Dewr8su de bi, mektev ki Birastige de bi. Hire asmi ra tepia mi mektev ca verda. A roza jiiye ke sine mektev; mektev ra ke vejine, sine 0 xale xo, 0 de

d8maria maa mira qeyr kes 9n8 bi. Oda xeyl8 tariye biye. Hata ke ch81-01uk8 çêyi amay, ez kutune herey. qqasi ke mi ra va ke, „meso, esmo itha rakuyer, mi vatena xo kerde, n8mendune, kutune ra rae. Raa war&koy de, werte birri de siy8ne. Verasan bi, roz pede pede biy8ne tan, ez hona n8kutune pulik8 h8gaan8 gole. Vireniya mira hir8 vergi remay, Şÿy, bin de biy vindi. Ez u ver zaf tersune, mi va, biremi, rew siri çê. Nafa ki kutik8 gole erjiyay mi, na dolim ki zaf tersune. Zu mormek çê ra vejia, vost, ama, ez xelesnune, kutik kerd hast. Ez kutune ra raa het8 Der8 Dewr8su hini hervi hervi son ke, n8zon ez hawre xuyune ya ki niine. Verva Dere Dewr8su de zu dewe biye, art vat8ne Mazra Çhêliku. Roze endi qediye, her ca nnda rind bi bi tar!, ez hini hervi hervi remon; xafilde ay8 gum ra am8 mi, gama de bine n8este, mi va, „o 9k bi?" Na rae mi rind qayt kerd ke 9 bivini: xeyl8 sfixetiya, aniy, ciarmordi, domanu dest de aley v8sen8, heto zu ra ki haylemeo, govende gureta, kay ken&dawul zurna anina, veyveo. Zu kemera de girse esta, dorm8 dae de yen8, son8. Rav8 hunde n8tersune, mi va, veyveo rastikiyo. Dodima ama mi vifi, ez tersu ver bine ternk, fek8 mira veng n8vejia.

A roze hata restune çê ke, sito ke mi maa xora lito, pirnikan8 mira ama, sine, kutune cue, hewn'a sine. Sodir ustme ra, maa mi ez kerdine t8ra. Eke hesine xo, mira va ke,

„Tu kota wert8 milaketu." Mi va,

„Tu koti ra zana?" Va ke,

„Qayt8 destan8 xo ke!" Mi qayt kerd ke, çu bivini: Dest'8 mi hene kerd8. Mi çu ke diyo, maa xor8 zu be zu qesey kerd. Ae ki ke18 xo birrna, sikir kerd ke, mirê thowa n8biyo. qme ho biy pırr, mira va ke, „qiyoy ke tora biyo eskera, o veyv8 milaketu biyo."

29/7/2007

Çem Vano

Kamer S6ylemez

Hata nika mi kare Mikail Aslani sero thewa nenusna. No dolimo vireno, ez wazen mosile (berheme) Mikaili ser binusni.

Albume Mikaili bi name "Xoza" hefto peyen 'Kalan Muzik de vejîya. *Xoza* yeno mane tabiati.

Waxto ke mordemi hega neramft, orosna ra, kerd flian, hega de wesiye bena tera, her vas xore na herd de ca vînen, na hal re vane *xoza* (xozan).

Albume Mikaili "Xoza" zi niaro. Gore mi, her kes bese keno na "Xoza" de xo bivino, bihesno. J6 her timi, album de kilami leto jede qelema Mikaili ra vejîye. "Çem Vano", "Adire Zerre Ma", "Hire Cani" u jii enstrumental mosile qelema Mikailie.

Ktlama "em Vano" ser Mikail nia vano: "Ye" *her vbemi jii kfiama xo esta. ... Her vbem renge herde xo ktrlsneno beno; oilas ke si, bonde beno zelal, eseqiyo ro derya, wazeno bireso ci, bi sebir raya xora son o".*

Belka zi Mikail teyna cheme ma sero na lawike nenusna, hama mmite bale tesire hale chemane ma de mendo.

Kilama "qem Vano" bi ni qeseyan qedina: *renge deryay kbeniyo pako/ Awa to hona gewra lelal(bemi va "ez ke kewtu raye, awa mi bena zelal, son a"*

Cheme ma na roze ra tepiya zelalbiyaena xo pine.

Heya! Vireniya chemane ma bi bend u barajan yena guretene. Mikan nae lulama "Adire Zerre Ma" de ano ra zon. Kilame nia dest kena ci:

"Adtre zerre ma rev mede/ Barse petaga ma qurdi mekere..... / Gola Çetu vana: "iya we, vta

malBixuse vbeme ma, venge to kami birna ¹¹

Na lulame gune rind bero tam kerdene. Ma herd& xo roseme u bî na tore medage chemane xo weme. Ma, tae

"Hewa Guli Begi" thamo de bin dana album.

Jii siira, hama bî deste Mikaili ma bena derya muzik. Qesey yê Sey Qajiye, cime Sait Baksiyo. Album de siira bine zi kilama "Hire Canra.

Hire ceniye soresgeri (devrirnci) vesae Paris de. Şüare nia qedina:

"Dayika koktme m ver ra selam kere/ Heq na kilame bare sairi neker/ Sare Kirmanci pero amo In ser/ dest nekeno wedaro."

Jii kilama bine esta ke, zerria mordemi vesne-na. Bi name "Xelas Yew Awka" u het& rahmetin Sex Mehdi (Ozsoy) ra ama nusnaene. Ben sa ke, ma bi na lawike Sex Mehdi nas keme u rniyane ma de maneno. Bî ni qesan:

"ez ha belaya bela ho mmolez smi mi hzbun gen, ken mi lay<a/ verg kot rniyun` buelun, kutik ndawa/ mi smi heyat, stra dinyaya."

Kilamane binan zi meraq'e sima re verdan.

Tabi na album de Cernil Qocgiri oricia bî xeyle kar u becikane xoye efsuni ca ceno.

Qelema to xirt, venge to baqi bo,

Mirzali Zazaogiu

Kege

Hegay pers kena
Hegae Merga qadiro
Hega khewiyo
Dismene qcega mi bell niyo
Khediyo ya ki yavaniyo

Rastu ver de kemeri
Ceneza qicege arda wee ceveri
Mae ra vane,,be tever<
Vana, `beri tever,
Qi wela Heqi de ho ro ken'

Rastu romerdiyo
Rastu wr de heniyo
icega nu,
To derdo ke no ro
Ma u piye ho
Khulo, hona zerre de ber nebiyo

Rastu romerdiyo
Rastu kemer u dali
icega mi vana,
`Meste mi dima bene topi,
Bervene ap u xalf

Nugok: Mirzali Zazaoglu

Qeyde: Pase Khurri

Mesela Çiçege sero

Pilemoriye de nahiya Deste, dewa
mazra Rastu de di ceneki bene. Name ni ceneku
qicege u Fate beno. Fate cena xale qicege bena.
Ma u ply& Fate merdi bi, a seye bena u ce ape
de ho, çê Memedi (Memede Kemeri) de awiya
(wesiya xo ramita).

icege hona 15-16 serriye bena. Fate ki dae ra
xeyle pile bena. Ni hurdemena ceneki siye

Roze oncia nine ma! berdo Merga qadire, uza
ciraynene. Nine gegane mall ya ki ciyane binu
sero jiiivini de do pero. Hora Fate zaf hersine
bena. Oncia ki qicege coru nesiya, ce de qal
nekerdo. Ae hefe ho ve pe Fate ardo, ho ve ho
vato : "Nevo kes pede vajiyo, guneka hora seya,
kese ho cino."

Çi ke beno, a roze ki uza oncia dane pero. A, Fate
na qewga de zaf qarina, jii kemere cena, erzena.
Na kemere sona, gmena peye gose qicege ro. Ae
de Qicege dem dina no hard, endi ra neurzena.
Goni pro sona_

Eke beno perroz, Fate teyna male perroji bena ce,
kesi ra ki thowa nevana. Hama ci ra tavi ke pers
kene, vane: "Oce' kuya?"

Vana: hete Gernu ser siye. Ewro gae Merxike
ame, kote cayire ce api, inc bena Gernu."

Hama zerre ma u piye Çiçege reet nebena, inam
ro Fate nekerdo, Na sevev ra me xevere çê api re
rusna ke hala rasti gicege siya uza ya ki nesiya.
Merax kerdo, ho ye ho vato: "Oncia ki se bi, cae
niam? Qicege coru cae nemendi bi."

Beno son, Fate malt ana ke Qidge oncia tey
Ona, teynara. Bado, sonde endi xevere Gernu
ra yena ke qdqe qe uza nesiya, uza niya.
O ra dime sard dewe feneru cêno, kuno ra
kou, mergu pe Çiçege fetelino, hama kes ae
ndvino.

Eve na hal di roji u sewi ro ci feteline.
Pejniye de roza hirdiyine ape Fate Memed
(xald Qidge) sono Merga qadire de meyte
Qidge vineno. Rozesiaa bebexite, uza zaf
wes menda, lavatiya; donne ho de cands
de menda, heyvetand ho ver vas qilayno ra /
Orato. Yand, xeyld waxt can onto, hurendia
ho de merda.

Nae ra dime sawci yeno dewe, ifadd Fate
ceno. A ki na rae oncia jiiri kena, vana, „gad
qocagi do QKe ro." Sawci inam ndkeno, vano:
"Na kerdena gay niya! (No kare gay niyo!)"

Hama sard dyi oncia ki ci re dewaO / gerreO
nebend. O ra dime Fate endi uza nemanena,
remena, sona lewd zovina kesi manena.

Çêo ke tey manena, uza xamekardni kena.
Waxte ra dime menke na dyi heseqnena ho
ro. Veyvd laze Sileman Agad Kay de na lafe
vejina. Nae ra gore hadise mevejiyo deyi, uza
ra ki remena, sona. Nika vane, hetd Erzmgani
de, cad mefde kerdo, doman u tornd ho estd.

Belkia a ki kerdena ho ra poseman biya!
Kam o zano? Ya ki na jü qeza biya, ae ki kes
nezano. Çı ke bi, wele biye qidge ro. Hona
miracle ho neresti bi, dneka de azeve biye.
Se ke bi, na dewa Fate re nia mende. `Ae
sarrd qKa mi werd' deyi maa ho bervene, na
lawike vatene.

*Çzçege waa piye mina pile, yanes annka mina
xe're biya.*

TURISMEGE

Tunsmege de...
hayleme u hurhunte insonu
vas u heziku ra halene theyru
sivigu sera qiste-qista miroku
can ra bara xo gureta muleoku
mesu dest esto khernke
pdtage de vingevinga xuya...
hiniuu sero
rovar u movete ceniyu
luleu ra
awa serdine verdina de
inson qailo ke

Qonagu, Sorxim, Dinaru
Tarre u iskela...
wend' bag u baxvu de biye ra vindi
bavet baveti meyva ra
ti vana; qevere cenetio itha
bovera Beydamu sero
pukeleki ta dine, bene ra vindi
Dere Silmixi de
tholde sinciku de
qilaoka dimederge
awe keno xo ro...
gumragiya game de
hard phindofiyu we
herremusiko kineno
circled themuji
kemane esto ra xo dosi
qeremux u viliku sero
telmas sewesino ra
siliye ra dima...
boa wela hite bena ra vila
sizina de germine
verdina ro insoni sera

Tunsmege ke pers kena
namdar u sairune xo ra
xo serjü dinawa...
jd Dild Aliye Qeri, Seydaliye Dili u
je Were Usene imami, Sile Qiji
hona neqe teney..,

Kelek u iskela
gavar u areyune xo ra
sewtemale, vana ezune, zobina vi ndvana.

de bê wayiro

Qese : Kamer Sqlemez
Mustki : Ahmet Asian

♩ = 72

Dm Am Dm Am

Dm⁷ C₉ F Am

C ma_ no ta_ tû va no ro_ ma de ro

Dm⁷ C₉ F Am

no se no ha lo_ wa yir no qul tey de ro

C₉ Am

mm ne ti ko ne_ co ron_ to ver ro

G Am⁷ F Am

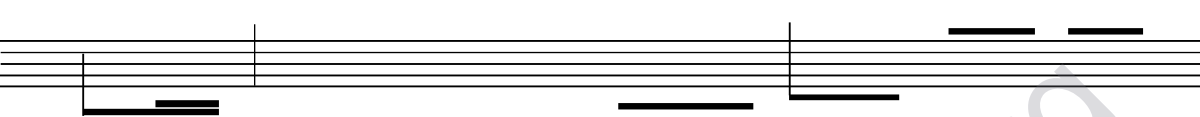
mm no **ti** ko no ce ron_ to ver ro

Am⁷ Dm Am Am⁷

de bê_ wa yî ro de bê_ wa yî ro

Am G F Am

de bê_ wa yî ro ti ko tiya_ wa yî ro

DM

Am

emaneta taya no ro ma dero
 no setae halo Wayir no qui icy dero
 minete kenu eeren to vero
 de be wayiro de be wayiro
 de be wayiro ti kotiya Wayiro

jargenya to wayir ez onto berdo
 miii famkerda heyran ez vesan mendo
 sari heram werdo ez mka tenge deru
 kotiya wayiro kotiya wayiro
 kotiya wayiro, veci b wayiro

dewe m1 vesnayi ez mica teber rawu
 rostiya m1 tariya mezge mt talano
 jare mi bombe kerdi ez nika besitaro
 de he duzginno de be xiziro
 de be eliyoy, Qemer bê sitaro

Hania Hirami

Dogan Munzuroglu

Waxte de ja dewe
de veyvika de
newiye est biya.
Roce na veyvike
hania hirami
virazena. Daru
tasena, minu
virazena, kuna
herd ra. Mini
ewt yen'e.

Beno peroc, merde
cênike yeno c'e. Hania
hiramî vînenî, garîno,
vacîno cenîke de. Vano
„tu ci zana hania hira-
mî viracîrel Dar s:ewt
gureto pe, hani qewt
ama." Vacîno ke cemke
de, cenîke rnînu ca
verdana, remena, sona.
Cîrani vecîne teber, ser
ken'e. Baduna mormek
beno posman, kuno
cenîka xo dime. Vano
„khece, acere, be,
herse mî de ser meke."
Cernke dime sono.

Misaibe ninu hesino pe ke misaibane xo do Oro. Vano „hela seri, ninu, çae do pero?" Yeno ciine hania hiramî. Ser keno ke mtsaibe xuy u misaiba xu'ya hae a dot ro son& Cenike virniye d'a, mormek dime rao. O'y ki kuno mu dime. Veyn dano, vano „misaiba mi, acere be, aybo! Sar veciyo teber, sima ro ser keno. isan caru riye hania hiramira remeno?" Misaibe xore'y ki vano „isan caru riye mine çewti ra vacino arnica xode?!"

y^t **Z**

Cenike venge misaibe xu hesina pe, serba remi posman bena, ama ar kena ke acero, bero. Cemke virniye de, merde xo dime ra, misaib'e xu m u dime ra, reze bene. Dewici dine' are, pey ra set ken& Cenike cerena ya, xo dime ser kena ke merde xo dime rao, misaibe xo mu dime rao. Dewici veciye teber, din de diye are, lom kene. Zaf ar kena, zaf sermaina. Vana „ez mica citu' aceri?" Cerena Heqi verro. Vana „Heqo, mineta de mi to ra esta. Mi astare ke, vece asmen." Heq venge cenike hesino pe. Cenike be merdi'ya, misaibe u be hania hiramî'a keno astare, veceno asmen.

A roce ra, na roce ni astari asmen de berreqine. Waxte ciinu
ke ama, vecine. Rasti ke ze hania hiramie. O astareo virniyino
ke bocik dero, cemka. O astareo dichyin merde cemko. O
hireyin misaibe xuyo. İ car astare peyeni mine hania biramie.
Rasti ke çewıt am'e. Rind çarkose niye.

Tiyatroyê Arêyê Kay

Tiyatroyê Areye Kay serva zone ho, serva roe' Kir-mariciye (D8sim), serva zone Xiziri kewt ra rae. Hata nika 28 rey sahna gurete, kayê ho (Xirmaek) kay kerd. Mileto ke şî, Xirmaek şer kerd, pe'ro ki zof, hama zof qail biy. idarekerdoge Areye Kay Yilmazcan Sarey ra ma pers kerd. Ma vake ke, "bira Yilmazcan, sima seweta qinay vejyay ro na rae?" idarekerdog Yilmazcan Şarey niya va: "Ma seweta zone' ho, seweta pi u khalikune ho, seweta nun u sola ho vejyayme ro na rae. Ma wazeme ke zone' ma vindi inevo. Zonê ma ke bi ve vindi, her 078 ma ki beno ye vindi. Na zon zone' Xizirio, zone raştîya mao, zone dar u berunê mao, zone heligeo, zone kengerio, zone morsingio, zone' phepugio, zone jiyar u diyarunê mao. Na zon domonenia mawa, cenc8nia mawa, khalenia mawa. Na zon mezela khalikune mawa. Ma ke na zon kerd ye ho vira, endi her ci ki keme ve ho vira. 0 waxt kemer u dari, ko u esketi, gal u so-sini, dere u derxilley ki mara heredine. Ma kewtime ra rae, zerre' Estamoli de ma davist rey kayê ho kay kerd. 0 ra dima terkitime, şime Erzingan, uza ra raa ma gme ye ro D8rsim, ma suka Mamekiye de kaye ho kay kerd. Ovacige de, Xozat de, Pilernoriye de ma kayê ho kay kerd. 0 ra dima ma ameyrne Estamol de dewam kerd. Ta8 waxt oncia Estamol de ma kay kerd, mare' Muş — Varto ra silayiye amê, ma terkitimr, şime uza ki kay kerd. Cerayme ra, amayme tepia Estemol; Estemol ra dime ki şime, ma Angara

de kaye ho kay kerd. Zof rmllet amey vi, kaye ma şer kerd, p8riine ki va ke, sima rakerdiye vo, &glee sima acig vol", zof gad_ biy."

Zovi, yanê (Xirmacek ra qeyr kayo bin sero gureyene thowa? Ey ciavê ma da:

"Heya, jiina kay sero gureyeme, na kaye mao newe ki Sey Riza u Rayvere Qopi serowo. Yanê, 38 serowo. Hama, ez wazon ke ferqe na qayre ma bivo. Wazon ke, kam ke ama, na kayê ma ş& kerd, vazê ke, 'pea u pae sima weşî v8, ci rind ke sima na kay ardo ye werte. Ma heto jü ra kaye huyo vir8n kay keme, heto jü ra ki paiz na kaye huyo newe kay keme. Tevera qome ma ki wazeno ke ma şime uza, Ewropa de ki kay bikerime. isala eve Xiziri dest keme, a paiji some Ewropa de ki miletê horê gegane kaye huyo vittn, gegane ki kayê huyo peyen kay keme. Na rae raa mawa, na rae raa pir u khalikune mawa. Ma ne raa ho ca verdame, ne ki zone ho ca verdame. Ez qomê hora vanu: Nae ra dime made rind nia Gruba Afey'e Kay de rind nia del Na grube qulva zerria simwa bela."

Ma ki idarekerdogê gruba Areyê Kay Yilmazcan Sarre ra vame ke, raa sima rakerdiye vo! Va sima serva zonê ma vengê ho rind berz kerê.

Serti

Qelpi ke bikişiyê, dina bena xirt
Kurogini ke bikişiyê, dina bena rindek
x6gi ke bikişiyê, dina bena rindek

Newe5i ke bikişiyê, dina bena kêfli
Kokimi ke bikişiyê, dina bena ge'ric
Dtsmeni ke bikişiyê, dina bena dost

Erich Fried / Prnais: Perr6 Sochri

M6rdin

sipe'de' 5odiri de
Cenet riye tûyê sip6lay de
Me'rdin to re' alvaz bi
koy to re' heval biy
virane mi ra fiye, zerre ra
andae serre to de birnani

roj cemale'to dero
adir sere' zerria to dero
mi pistn'e xo ke
mede kesi, mede tever

6. 12. 2012 / Ivredin Sevim Aydin

prrais6 tami

cemal u rostia to ke sana 9tnik' nu
jii tania wese gula nu ro prrena
zerria mina bele de kerkele dana
sema sono, dewrêse qelbé rm

Asm6no Bewayir

nê seheri ra hes naeno, esq!

kesreta xo bic6, 5o

ne• 5eheri biqedene ebe geribiyê

xo vira bike name' xo, name' verocan& 5eheri bicê

a cesnike ki araqe' to de poyina, rojê

hesreta xo verde, 5o itha ra

a5me xo e5to peye jti hewr6 de Kimsoroke na 5an

zameVe ctiam&dan qefeliyaiya bes niyo, wa 5iliye
laivarno

qula jU mezele de oncin6 Oane' xo, ê. e5q

tengi o tani ra hes nkeno

n6 5eheri ra hes nkeno, e5q!

All Himmêt Daj

Dakila mi

Vare esto Ko8 Bagire, veyva Usiv Agay jü Oneke arda dina

Nam8 na Oneke Xanime biya

Xanime biya pile, rast8 jü baya8 de Qizilbeli biya

No bava Bava Bay biyo

Rindek8nia Xanime bavay vira nesiya, herbina laze' xuye' pill r8 kerda veyvike

Waxt8 emres xo de 13w/a Bay Xanime r8 j8 pi biyo

Eke siy8ne suke, gore' rindeVenia dae ci rê va18 rindeki tey ard'ene

Xanime her ke biya pile, biya xanedana Qizilbeli

Meyman8 mezela sipiye xizmeta dae qesey kerane

Xanime maa ma 10 domanana

Dakila mi

...to rosti dê gman8 mi

...to gost da can8 mi

...to zerri d zerria mi

...to dest est dest8 mi

...to phisti d8 phistia mi

...to zon da zone mi

Dakila mi

gula Bagire

yeyvika Qizilbeli

pirika Xanima mı

Dakila mı

Naede, Baglire alvaza to bo

Qizilbel wayir8 to bo

Raa to rosti bo, hatan ke ma restime jOyini

Lew non dest u linane' to ra, i gman8 ti.iy8 rindeku ra.

Nura to

Nuriye Mean- Vanggaard

Ders 2: Ti ı kar kena? - Ne iŖ yaparsin?

Mesut Keskin

S8zciiklerin aniam

ez sonane (son) ...	-e gidiyorum
kar, gure e	is
ti kena	yapiyorsun
malim, rnalime	6gretmen [bay/bayar]
malinne sima	Ogretmeniniz
ro	-e, birisine (bazI fiillerde)
sima rê	size
ez salix danane	dgretiyorum
ti salix dana	6gretiyor5un
Zone Ma	bizim dil (Zazaca)
mekteb e	okul
universite e	Liniversite
mthendis	mühendis
insat e	insaat
ez gurinane	calisiyorum
thal, bekar u begure	issiz
khebaniye d	ev kadini
pe• inay	neyle, hangi aracla
tı sona	gidiyorsun
tı itur sona karl	ise nasil gidiyor-
sun?	sun?
otoboz e	otob
trene d	tren
arebe (a), makina (d)	araba
peya / Ungu ra	yaya
ez kar nesonane	ise gitmiyorum
kare mi Ono	isim yak, issizinn
Ono	yok
esto	var

Ti ı kar kena? Ez mahmane, mahme sima. Ez ro sima

Zone Ma sahx danane.

Hesen: Ez sonane (son) mekteb.

Gulizare: Ez sonane universite.

Viyale: Ez mihencilisane.

Heyder: Ez insat de gurinane (gurin).

Gezale: Ez khebaniyane.

Melisa: Ez thalane / bekar u beguriyane.

- Ma, ti ytur (pe gñay) sona kar?

Hesen: Ez ebe otoboz sonane mekteb.

Gulizare: Ez ebe tirene sonane universite.

Viyale: Ez ebe arebe sonane kar.

Heyder: Ez peya (lingu ra) sonane kar.

dezale: Ez kar nesonane, khebaniyane.

Melisa: Ez ki kar nesonane. Kare mi cino!

Ne ile iŖe gidiyorsun?

ti Ouri sona kar?

b se sona kar?

ii pe ñay sona kar?

ile gidiyorum

ez ebe... sonane

ez ra sonane

ez be sonane

Per0 - Sorular. Liitfen tirnekte verildiđi gibi dogru olan kopa yam ve sorulart yanlıq y6neltiđi taktirde dogru yamtlaytn !

Omek: Viyale ęi kar kena?- Viyale minendİsa. Viyale peya sona kar? NO, Viyale ebe arebe sona kar.

Gezale ęi kar kena? - 6ezale

Heyder insat de gurino? Heya, Heyder

Melisa profesora? - Ne, Melisa profesore niya, Melisa

Hesen ebe tirene sono mekteb? - Ne, Hesen sono mekteb.

Gulizare pe gnay sona universite? - Gulizare p6e sona universrte.

Melisa ebe otoboz sona kar? - Ne, Melisa kar ne

No 5tko? - Bu ne?

dmek: Na yka? Na nrena.

No gko? - No

No gko? -

No mormek koti gurino? - No mormek de gurino.

No mormek kamo? No

Na cenike Our sona kar? - Na cenike

Dil bilgisi: Diřil adlar veya stfatlar (6nadlar) iinstizden sonra bir -e son eki aair ve sondan vurgusuz olur.

malım: Heyder malım niyo. Heyder nndo? Heyder rind niyo, neweso.

malime: Melisa ki malime niya. Melisa nnda? Melisa ki **nnde niya**, persana.

Dilbilgisi 2: ko*a („olmak"

sekimi)

Tijr4edeki -dir ek-fiiliyle eşanlımlı olan "olmak" mastarm şimdiki zamana Ore

(ez) **ezane** benim
(ti) **tiya** sensin
(o) **uyo** odur (bay)
(a) **awa** odur (bayan)

(ma) **mayme** bizim
(sima) **stmad** sizsiniz
(i) **iyfi** onlardır

Olumsuzluk:

ez niyane degilim
tt niya degilsin
o niyo o degil (bay)
a niya o degil (bayan)

ma nime
stma niy6 degilsiniz
niy6 degiller

no e/ na d bu (bay/bayan)
newes, persan hasta
profesore Profess& [bayan]
mahm bgretmen [erkek]
mahme bgretmen [bayan]

Mektubê Wendogan

Iye ke MA sero zerre mi To yene, wazono kî binusni.

Tae giy esti biy kî, MA kerdene 'MA'.

MA werte colo di j6 waha bimi. Kam kî bi tesan, hete xo carn'ene ra MA.

MA j6 baxge viliko birni. Heme reng ra viliki harde MA di royene.

MA jû fenen afernay bi. Gureyene, kudyene kî ae payra pê cimi.

MA werte tariyo di jti rosti biymi. MA rostaniya xo dene tariyo.

Astaro MA diyene, kele xo birnene fenera MA ra.

MA kewtimi ra gaîmo, binê ningo To siymi.

Can diya, ro veciya.

Zalimo zeyire xo therpine thomarorie MA perOno kerd.

Zeyire zalimo zerria MA poyne. Gonia MA pro biye

Thomare MA Oro biy huski. MA nika giran newes dosege merdeni derimi.

Heni newesimi kî, gime MA ne'venene, gose MA nehesnene, zone" MA necereno. gleme MA bi ra vindi, renga MA permeliyay ro, waha MA biye gol, fenera MA sikiye, rostia MA sayiye, astaro MA terkitimi.

Serba kî dosege' merdeni ra raurjimi, gereko bendo cheme xo rareynimi. Gereko can Mimi hard& xo, rengone xo biroynimi. Gereko fenera xo reyna rostia xo peyser biarimi, astaro di hast bimi.

Wahawa kî MA colo ra reynene ra, Kirmanciya MA biye.

Baxgeo kî heme reng ra vilike MA tey royene, Kirrnanciya MA biye.

Fenera kî dorme xo kerdene rosti, u peyda kerdene kî astarey MA bivene, Kirrnanciya MA biye.

Heta kî MA neceraymi ya Kirmancina xo, neskinimi bendo birijnimi, cheme xo rareynimi.

Heta kî MA neceraymi ya Kirmancina xo, neskinimi can bidimi harde xo, rengone xo biroynimi.

Heta kî MA neceraymi ya Kirmancina xo, neskinimi fenera xo reyna virajimi, era ci fiyimi.

Heta kî MA neceraymi ya Kirmancina xo, Kirmanciye necerena ya MA.

1DRIS SOLMAZ – CtOWIRNE, QEREBEL

Biraye hecay,

Kovara sima **"MA"** bi xeyr bo.

Nameye kovara sima xeylî wes û rind o. Cazayne xo bale insani onceno xeyr rindek o. Resme qapaxe kovari resme zereye kovari bi fikre de zaf rind ameye weginitene. Nusteye zereye kovare , kulture kirmancan ane ro zon, wes ci rind 6.

Nusteye' zereye kovare sero rnerdim sikino xeyli (Nan vajo 0 xeyli giyan sero rexne virazone. Le sima hona gama verene der 6. Ma wendoxi , pey ra pey derheqe kovara sima de rexneyane xo virazenime. Eke sima seba rexnekerdise ma, zereye xo teng bijere, ma la vanime Heq tewciye kare sirna be. Eke sima fikrane ma bijere gimane xo ver û heca bivine, ma kî her tim benime ardimkerdoxe sima.

Derheqe alfabeya ma kirmancan rastnustise zone ma kirmancan sero ez wazeno bale sima boncine. Na derheq de V, ma wendoxi pey ra pey fikrane xo sima ra vanime.

Na kovara sima, xeyr muhisma 6 xeyli kemastye werte ra wurznena ra. Seba mintiqaya zazakiye /kirmanciye hete cork? (elawiyani) xeyli muhim a.

Heq deste sima bijero û sima raver bero.

Bimane wesiye miyan de.

AIT BEYTAŞ

Hegrane-2013 mersin

2_0.)Atsk̄crki) cĀv".e_.01, c:4\ock ErZinjan'-i Aa¹⁻⁴
 (LA , Li31ba. LAA nt)....c**n** L_α.rciAra ct, 'ijet'Nei
 • C--ircm\

1.

lk-Akh s[~]'1 2. . tA 66.,4- ic (Je- g.. xoel
 s" , V:1 C_{e,f2,t} L r⁴%v\ēL,
 %14.71 cAZ:;+ e./2.r 8,Q..., 9C^{''}_{IN}
 t,A,a, LA cttli r\1.g=1 S=Dt i %AAA c: i Sua r\ kai i .i^r 1!
 e !.., v., y2-. 1-.A/3V)ct.k⁷⁴.
 -i o³; tA Cle2 <NO_ Lt. -"A %AA:71 VILL

Fotivraf: Devrim Tokluoğlu

Nusteo ke amare perlocia MAe ji.iyine de ebe name „idare Qocugli (Mare tbrahim)"i seba yadkerdena ey veciya, tede mordemane ey rê, qimet u may u xisetane Desimi re fel u emele heqareti Ono. Bal u meyle perloda mao henen ki, nete mao henen ki Ono. Ancia ki be wastena ma, tae morderne ke sero na mesela sero hêcê goni prenene, iyê zeberiyê, dece. Uyo ke ma ci re bime sebeb, vanime ke, qayte qusire ma mekere...

Diwane Perloda MAe Nesriyati

